

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetés díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam, 32. szám.

Augusztus hó 6.

A miniszterelnök rádiószózata

Gömbös Gyula miniszterelnök augusztus hó elsején, este 9 órakor rádiószózatot intézett a nemzethez. A miniszterelnök nagyfontosságú beszédéből az alábbi részleteket ismertetjük meg olvasóinkkal:

A miniszterelnök előjáróban utalt a múlt év októberében elmondott rádiószózatának célkitűzéseire; megállapította, hogy azt a megértést, amit kért, megtalálta, majd így folytatta:

— A kormány a kormányzati munkának a lassu, kitartó, céltudatos munka szakadatlan egymásutánján felépülő stílusát választotta és most, e munka tizedik hónapjának végén, nyugodt lelkiismerettel állapíthatjuk meg, hogy ez a munka megtermette a maga gyümölcsét. Megtermette, bár még korántsem mondhatjuk el, hogy mindaz, amire vállalkoztunk, el volna érve. Csak az előkészítés, az uttörés és az akadályok elhárításának munkáját végeztük el, de most, hogy vállalkozásunk első szakaszán túl vagyunk, tulás nélkül állíthatom, hogy sikerült előbbrevinnünk a nemzet ügyét lelki, külpolitikai és belpolitikai, valamint gazdasági vonatkozásokban.

— *Lelki vonatkozásokban* a nemzet messze túl van azon az általános bizalmi krízisen, amelyben volt, mikor a Főméltóságú Kormányzó Ur bizalmából a kormányzást átvettem a múlt év őszén.

— *Külpolitikai tekintetben* a magyar probléma az európai kérdések homlokterébe került. Bethlen István és Károlyi Gyula megkezdett útjain járva, a magyar nemzet többé nem számkivetett, jelentéktelen és számitásra sem érdemes tagja az európai koncertnek, hanem sullyal bíró tényezője az európai politikának s barátságát Európa leghatalmasabb nemzetei is értékelik. A magyar igazság szava mind erőteljesebben, mind sürűbben hangzik fel a nyugateurópai nagy nemzetek közvéleményében s a magyar ügy igazsága a természeti törvények ellenállhatatlan erejével emelkedik az európai horizont fölé.

— *Belpolitikai tekintetben* a háttér mögött lévő tíz hónap legfigyelemreméltóbb eredményének azt tekinthetem, hogy sikerült a nemzet rétegeit a nemzeti egység gondolatának és a nemzeti egység elővetelének szükségességéről meggyőzőnm.

A tíz hónapos kormányzás mérlege

— *A gazdaságpolitikai vonalvezetés* tekintetében is jelentős stációkra tekinthet vissza a kormány, bár — s ezt talán nem is kell külön hangsúlyoznom — ezen a téren volt vállalkozásunk a legnehezebb. Legfontosabb feladatunknak a kormányralépsem idején szinte teljesen megbénult külkereskedelmi relációinknak újáépítését tekinttem. Evégből a kormány helyreállította a normális kereskedelmi viszonyt a legfontosabb piacokkal: Ausztriával, Olaszországgal, Németországgal, valamint pro-

vízoriumot hozott létre a körülöttünk fekvő országokkal is. *E tekintetben végzett munkánk hatása az idei termés értékesítése terén bizonyára érezhetően fog jelentkezni* A kormány erőteljes, sikeres küzdelmet folytatott a költségvetési deficit megszüntetése érdekében s jelentős kamat- és adókedvezményeket léptettünk életbe; *enyhítettük az adóbehajrási eljárást és figyelemreméltó kedvezményeket juttattunk a hadiözevgyeknek, árváknak, rokkantaknak, vitézségi érmeseknek és a többgyermekes családapáknak.* Nagy lépéssel vittük előre a *gazdaadósságok rendezésének ügyét*, amely probléma végleges megoldása számára előkészítettük a talajt. Megállítottuk a *gazdaárveréseket* s a dollár értékében bekövetkezett eltolódás konzekvenciáját érvényesítettük az adósok igen sok és igen széles kategóriája számára. Az egyre sorvadó gazdasági élet nekilendítésére jelen-

Gömbös Gyula miniszterelnök római utjáról megérkezik Budapestre, a déli pályaudvarra.

Mellette Colonna herceg budapesti olasz követ áll.

tős beruházásokat eszközöltünk; tető alá hoztuk a rokkanttörvényt, szigorú ellenőrzés alá helyeztük a közérdekelt-ségű vállalatokat, rendeztük a szociális biztosítás függő kérdéseit, átszerveztük a Külkereskedelmi Hivatalt, megkezdtük a Balaton-probléma megoldását, hozzáfogtunk közigazgatási szervezetünk racionalizálásához. Ujjászerveztük a kartel- és az árelemző-bizottságot, több kartelt feloszlattunk s a siker reményében kezdtük meg szépen meginduló idegenforgalmunk megszervezését és kiépítését.

— Ennek a most vázlatosan érintett munkának az eredményeit lehetetlen volna nem tudomásul venni. Bár, természetesen, még messze vagyunk attól, hogy a gazdasági és szociális helyzet kedvező alakulásáról számoljak be, azt azonban, hogy a gazdasági és szociális helyzetben észrevehető könnyebbedés tapasztalható, feltétlenül meg lehet és meg kell állapítanom. *Élünk, dolgozunk és bízunk a jobb idők eljövételében.* Ha a kormány semmi pluszt nem tudna felmutatni tizhónapos tevékenysége eredményeként, csak azt, hogy nálunk megállította a romlást, mikor minden romlik és csuszik lefelé Európában és biztosította a normális élet, a produktív polgári munka zavartalanságát, mikor körülöttünk még magasra csapnak a gazdasági összeomlás és a szociális zűrzavar hullámai, — már ezzel is missziót teljesített a nemzet jövője érdekében.

— *Magyar Testvéreim!* Mindaz, amit a kormány eddig végzett és teljesített, csak az első és előkészítő stádiuma volt annak az alkotó és újjáépítő tevékenységnek, melynek célja: *kifelé a magyarság nagy központi célgondolatának, az egyenjoguságnak, az a revizióknak elérése, befelé pedig olyan független, öncélú nemzetállam kiépítése, amely egyforma boldogulást, egyforma igazságot és egyforma anyagi és erkölcsi jólétet biztosít a nemzet minden dolgozó fiának.*

A külpolitika célja: egyenjoguság és revízió!

— E célkitűzésnek ugyancsak megvannak a maga lelki, külpolitikai, belpolitikai és gazdaságpolitikai vonatkozásai. A lelkiek tekintetében a magam részéről ezután is minden rendelkezésemre álló erővel arra töreksem, hogy ébren tartsam, sőt fokozzam a nemzetnek sajátmagába és történelmi küldetésébe vetett bizalmát.

— A magyar külpolitika célja belátható ideig nem lehet más, mint az igazságtalanság megszüntetése, az egyenjoguság és a revízió. E cél elérése — békés elérése — érdekében vetjük latba ezentúl is a nemzet minden erkölcsi erejét.

— Ily irányu munkánk az elkövetkező jövőben már kedvezőbb körülmények

között fog kialakulni. Nemesak azért, mert a nemzetközi közvéleményben egyre jobban terjed az a belátás, hogy a világ összes mai bajainak oka az elhibázott és elhamarkodott békeszerződésekből rejlik, de azért is, mert a nemzet nagy külpolitikai céljainak munkálásában ma már nem áll egyedül, de hatalmas segítőtársakkal az oldalán. Azt a világtörténelmi szerepet, amelyet az olaszok hatalmas Duceja az európai béke megteremtése, a nemzetközi nyugalom és alkotómunka biztosítása terén az elmúlt időkben kifejtett, nemesak a történelem fogja méltányolni, de már a mai kortársak is méltányolják. *Mi, magyarok, csak büszkéek lehetünk arra, hogy az ő segítőtársai vagyunk ebben a grandiózusz történelmi művészetében, amely végső kifejlődésében az európai és az emberi érdekek megmentését és ezekkel párhuzamban a magyar jogok érvényesülését is fogja eredményezni.*

A közeljövő feladatai

— De szilárdan törekszem arra is, hogy azt a benső és bizalomteljes viszonyt, amelyet Ausztriával sikerült teremtenünk, a jövőben még jobban elmélyítsük. Ebbeli törekvésünkben azonban nem tévesztjük szem elől azokat a nagy érdekeket sem, amelyek bennünket Németországhoz fűznek, s amely érdekek azt írják elő számunkra, hogy találjuk meg és ápoljuk e hatalmas birodalommal is az együttműködés, különösen a gazdasági együttműködés lehetőségeit. Az itt vázolt külpolitikai célkitűzéseink a legkevésbé sem akadályai annak, hogy többi szomszédainkkal, a kisan-tant államaival is a béke, a megértés s az érdekek kölcsönös tisztelete jegyében rendezzük viszonyunkat. E rendezés előfeltétele azonban az, hogy teljes nemzeti egyenjoguságunk maradjék nélkül elismertessék s hogy megszűnjék az egyenlőtlen elbánásnak az a megalázó légköre, amely jogainkat negligálja, létérdekeinket semmibe sem veszi s az együttműködés érdekében csakis tőlünk követel egyoldalú áldozatokat.

— Belpolitikai téren törekvésem oda irányul, hogy egyrészt nyugodt, kiegyensúlyozott belpolitikai atmoszférát, igazságos és egészséges szociális viszonyokat teremtsék, másrészt, hogy távoltartsam a közélettől azokat

a problémákat, amelyeket megoldani amúgy sem vagyunk képesek, de amelyek forszírozása megbontaná a mindenekfölött kívánatos nemzeti egységet és harmóniát. Meg fogjuk alkotni a titkos választójogot, át fogjuk szervezni a központi és helyi közigazgatást. Intézményesen biztosítani akarjuk és fogjuk a közéleti tisztaságot. Megszüntettjük mindazokat a visszasságokat, amelyek egyes állások és jövedelmek aránytalan megoszlása miatt jogosan hívják ki a közvéleményt, különösen pedig a nehéz sorssal küzdő fiatalság kritikáját. A fiatalság számára biztosítani kívánjuk mind a közgazdasági élet, mind pedig az államvezetés terén azt a szerepet, amely őt méltán megilleti.

— *Gazdasági és szociális téren* rendezni fogjuk a gazdaadósságokat. Egyensúlyt akarunk teremteni az ipari és a mezőgazdasági áruk között, ügyelni a kartekek árpolitikájára, annak az elvnek szem előtt tartásával, hogy a modern gazdasági élet alakulatai ne kerékkötői, de előmozdítói legyenek a gazdasági élet prosperitásának. Tovább építjük külkereskedelmi kapcsolatainkat és áldozatokra is hajlandók vagyunk, hogy mezőgazdasági terményeinknek piacokat szerezzünk. Törekszünk külföldi adósságaink becsületes rendezésére, de a nemzet élet-erőinek veszélyeztetése nélkül. Megkezdjük a telepítés nagy problémájának megoldását. Gazdasági törvényhozásunk alap gondolatát két törekvés fogja áthatni: egyrészt, hogy igazságosan arányosítsuk a nemzeti jövedelem megoszlását az egyes termelési ágak és termelő egyedek között, másrészt, hogy a termelés terheit egyensúlyba hozzuk annak eredményeivel. Jelszavunk marad a régi: *a munka, a becsületes munka megbecsülése és megvédése.*

„Hiszek alázatos keresztény magyar lélekkel!”

— *Magyar Testvéreim!* Az elmondottakkal két célt akartam szolgálni: az egyik: fenntartani és megszilárdítani azt a közvetlen és benső kapcsolatot, amelyet kormányralépésem óta oly nagy gonddal ápoltam köztem és közöttetek. A másik célom pedig az, hogy a mult és jövő, a bajok és a nehézségek, de ugyanakkor a lehetőségek és a reménységek őszinte feltárásával megszilárdítsam bennetek a hitet és bizalmat magatok és a nemzet jobb jövője iránt. Eddigi kormányzati munkásságunk megerősítette bennem azt a hitet, hogy önfegyelmével, szervezettel, hősi akaratával, nemzeti öntudattal áthatott kötelességteljesítéssel nemesak feltétlenül leküzdjük az élénk tornyosuló nehézségeket, de megnyitjuk az utat a magyar érdekek igazságos és méltányos érvényesülése elé. *Ebben hiszek alázatos keresztény magyar lélekkel!*

A „VASÁRNAP”

szerkesztősége
és kiadóhivatala:

Budapest,

V., Bátfory-utca 24

Emelkedik a föld ára

Az utóbbi évek szomorú gazdasági megpróbáltatásai között legaggasztóbb tünet az a lassu és következetes árlemorzsolódás volt, amely a föld árában bekövetkezett. Ezt a folyamatot most mindjobban érezhető szilárdulás váltotta fel, sőt megállapítható, hogy az utóbbi másfél hónap alatt a földek ára tizenöt-husz százalékkal emelkedett. Mi okozta ezt a reménykeltő jelenséget? Lehet, hogy a két legnemesebb valutának, a dollárnak és fontnak ingadozása, aminek következtében a föld, mint tőkebefektetés, ismét vonzóerőt gyakorol a nagy tőkére. Lehet, hogy az amerikai mammut-export csökkenése s az a mindjobban felülkerekedő európai belátás, az a kontinens a gazdasági helyzet javítása végett gabonaszükségletét saját területéről fedezze. Tény az, hogy a magyar gabonamennyiségek elhelyezésének utjából egyre több és több akadály hátritható el, ha a kormány, amint teszi is, megfelelő agilitással és hozzáértéssel foglalkozik a kérdéssel és nemcsak egy aktának tekinti a sok megoldatlan között. A Magyarország és Ausztria kormányfői között folyó jóindulatu gazdasági tárgyalások menete a két állam gazdasági együttműködésének minél szorosabbá tételére, amint máris megállapítható, egyre több eshetőséget nyújt a magyar terményfölösleg elhelyezésére s a hazai ős-termelés biztos irányvonalait is megjelöli. Örülünk, hogy mindezeket megállapíthatjuk s azt a töretlen hitünket, amellyel az arany zsarnoki tobzódása alatt a föld őserejében bízunk, a megvalósulás kezdetén látjuk. Mintha virradna. Az üdítő harmat kezd már hullani, talán hajnalodik is...

Embernemesítés . . .

A német nemzeti szocialista kormány legutóbb nagyjelentőségű törvényt adott ki, mely kimondja, hogy betegségek átöröklődésének elkerülése végett az ilyen betegségben szenvedőket sebészi beavatkozással terméketlenülíteni, vagyis csíráatlanítani kell. A súlyos alkoholizmusban szenvedőkön is végrehajtható a sterilizálás (csíráatlanítás). A műtétet a terméketlenülítendő személy akarata ellenére is végre kell hajtani. A terméketlenülítési indítványról bírótanács dönt, mely szavazattöbbséggel határoz. A csíráatlanítást csak államilag jogosított orvos hajthatja végre s csak külön e célra kijelölt kórházakban. — Hasonló intézkedéseket léptetett életbe az Északamerikai Egyesült Államok 27 állama. — Angliában a közegészségügyi minisztérium szakbizottsága javaslatot terjesztett a miniszter elé, mely szellemileg csökkent egyénekre nézve házassági tilalmat

ajánl és kívánatosnak tartja, hogy olyan házaspárok, amelyeknek valamilye gyöngelméjük, sterilizáltassék. A sterilizációt a bizottság csak kivételes esetekben tartja megengedhetőnek, mert még nincs tisztázva, hogy ennek a műtétnek vannak-e ártalmas kihatásai az egészségre és a társadalmi érvényesülésére nézve.

133 angol képviselő Trianon ellen

Hétről-hétre be kell számolnunk arról az örvedetes és felbecsülhetetlen jelentőségű mozgalomról, melyet az angol képviselőház tagjai indítottak a trianoni béke igazságtalanságainak orvoslása érdekében. A Sir Robert Gower-féle revíziós javaslatot, melyet tudvalevően az angol képviselőház elé terjesztettek, eddig már százharminchárom képviselő írta alá. Felmerült az a gondolat is, hogy egy nagyobb számú képviselőcsoport szeptember folyamán néhány hetes tartózkodásra Magyarországra jön, hogy a helyszínén vizsgálja meg a magyar kérdést. T. C. Moore ezredes, képviselő és felesége a Magyar Revíziós Liga meghívására ezidén Magyarországon fogja tölteni a nyarat. Moore ezredes legutóbb az angol konzervatív párt országos értekezletén tartott előadást a magyar kérdéstről és a revízió mielőbbi megvalósításáért szállott sikra.

A Magyar Revíziós Liga elnöksége a következő levelet küldötte azoknak az angol képviselőknek, akik aláírták Sir Robert Gower-nek a trianoni béke módosítását célzó indítványát:

„A Magyar Revíziós Liga öröm-

mel és hálával értesült arról, hogy Ön is részese annak a nemes mozgalomnak, melyet parlamentjük kiváló tagjai a trianoni szerződés revíziója tárgyában kezdeményeztek.

Isten áldása kísérje igazságos ügyünk érdekében folytatott önzetlen küzdelmüket, amely teljesen méltó a nagy brit nemzet nemes és szabadságszerető hagyományaihoz és nemcsak egy méltatlanul bántalmazott nemzetnek kíván elégtételt szolgáltatni, hanem egyszersmind arra is van hivatva, hogy tartósan biztosítsa Középeurópa békéjét és gazdasági fellendülését.“

Stockinger osztrák miniszter Budapesten

Stockinger Frigyes osztrák kereskedelmi miniszter és a kíséretében levő szakferfiak július hó 30-án érkeztek meg Budapestre külkereskedelmi tárgyalások végett. Az osztrák vendégeket a Keleti pályaudvaron Fabinyi Tihamér dr. kereskedelemügyi miniszter és magasrangú funkcionáriusok fogadták. Az érdemleges tárgyalásokat az osztrák-magyar vegyesbizottság még aznap megkezdte. Másnap folytatódtak a tárgyalások és Stockinger miniszter behatóan átbeszélte az anyagot Fabinyi és Kállay miniszterekkel. Az osztrák kormányfőiu budapesti tartózkodásának harmadik napján Gömbös Gyula miniszterelnökkel folytatott hosszabb tárgyalást, majd Fabinyi miniszter társaságában kiutazott Bányhidára, a villamoserő-telep megtekintésére. Az osztrák vendégek augusztus hó 2-án visszautaztak Bécsbe. A megkezdett tárgyalások folytatására rövidesen sor kerül Bécsben.

Országzászló-avatás a Veszprém-megyei Ajka községben

Az országzászló előtt Urmánczy Nándor, az Országzászló-bizottság elnöke, avató beszédet mond. Háttérben a vitézek küldöttsége és az ünnepélyen megjelent előkelőségek. (Siklós Géza fényképész felvétele.)

VILÁGKRÓNIKA

Elnapolták a világgazdasági értekezletet

Amint már jelentettük, július hó 27-én tartotta meg a londoni világgazdasági értekezlet záróülését. A nemzetek küldötteinek felszólalása után MacDonalddal angol miniszterelnök, az értekezlet elnöke, azt javasolta, hogy az értekezletet bizonytalan időre napolják el, de hangsúlyozta, hogy az elnapolás nem jelenti az értekezlet végét. Az általános megegyezés a tárgysorozat összes kérdéseit tekintetében ma szükségesebb, mint valaha. Az értekezlet célja a gazdasági leszelelés, a jólét visszaállítása érdekében. Sajnos, a nemzetközi adósságok óriási fontosságú kérdésével csak felületesen foglalkoztak. Ha a hitelező nem hajlandó az adósság törlesztésére árukat és szolgáltatásokat elfogadni, majd nem jutnak pénzükhöz. A valutáris kérdés fontos szerepet játszik a világgereszkedelemben és egyes országok vagy országcsoportok nem akadályozhatják meg önző módon az általános megegyezést. Nem tehetünk csodákat — fejezte be beszédét — de a lehetőségnek tág tere kínálkozik. Abban a hitben bucsuzik, hogy néhány hónap múlva ismét üdvözölheti az értekezletet.

A londoni buzakonferencia a világgazdasági értekezlet elnapolása után is folytatta munkáját. A buzatermelők és fogyasztóállamok megállapodtak egymással abban, hogy rövidesen Londonban ismét összeülnek és továbbvizsgálják a megkezdett tanácskozásokat.

Magyar-jugoszláv közeledést sürgették a belgrádi szenátusban

A belgrádi szenátus egyik legutóbbi ülésén Gavrilá Emil dr. szenátor a jugoszláv-magyar kereskedelmi egyezmény tárgyalása során beszédet mondott, melyben többek közt a következő kijelentéseket tette:

— Mindenki tudja, hogy szükség van a kereskedelem felfrissítésére. De kérdezem, miért kuppják meg a kereskedők oly nehezen az utlevelet, holott Magyarországról az utasok rendkívül könnyen jutnak jugoszláv területre? Micsoda kereskedelem- és gazdaságpolitikai okok játszanak közre, hogy a határt elzárják Magyarországra felé? Lehetővé kell tenni, hogy Jugoszlávia lakói Magyarországra utazhassanak. Szükség van arra, hogy északi szomszédainkkal megegyezzünk, különösen most, amikor tíz esztendőre garantálták a békét. Gömböstitől oly magyar politika megteremtését várjuk, amely bizonyára oda fog vezetni, hogy a háború veszélye megszűnik. A magyar nagyon tisztességes, őszinte, jó

és nagyon vitéz nép. Tény, hogy ők a békeszerződésekkel sokat elvesztettek. Nem lehet csodálkozni, hogy ez nekik nagyon fáj. En tisztelem ezt a jó népet s remélem, hogy nemsokára olyan politikát talál, melyből mindenkinek haszna lehet.

Roosevelt elnök harca

Roosevelt elnök rádiószóval fordult Amerika népéhez. Mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy a legfontosabb teendő az államhitelek megszüntetése volt és ez sikerült is. A bankválsággal foglalkozva, kijelentette, hogy a

betétállományok ma már csak 5 százaléka tekinthető befagyottnak s a helyzet az állami bankoknál is egyre javul. A dollár értékcsökkenésével kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy a vásárlóerő növelése enyhíti a károkat. A mezőgazdasági termelést csökkenteni kell, mert túlhaladta a belső fogyasztás és a nemzetközi piacok szükségleteit. Felszólított minden munkaadót, irjanak alá közös egyezményt, mely a munkásoknak 35 órás munkahetet és 14 dollár legalacsonyabb fizetést, illetve hivatalnokoknak heti 15 dollárt biztosít.

A bankok október 31-ig nem árvereznek el mezőgazdasági ingatlanl

A legutóbbi újjáavasztott 33-as országos bizottság az elmúlt héten tartotta első ülését. A napirenden elsőnek szerepelt a már megjelent aranydollár-rendelet tárgyalása.

Sztranyarszky Sándor elismerését nyilvánította a kormány iránt, hogy a rendelet kibocsátásával megszüntette azt a visszásságot, amely a dollárzáloglevél-adósságokkal szemben érvényesült, amikor egyes bankok az adósságtól az aranyzáradékra való hivatkozással aranydollár-értékben kérték a kamatot. Figyelmébe ajánlotta a kormánynak, hogy a rendelet érvényét a zálogleveleken kívül az aranydollárra szóló kötvényekre és bármilyen máslejáratu dollártartozásra is indokolt volna kiterjeszteni. Kérte tehát a rendeletnek újabb szövegezését, illetve kiegészítését olyan irányban is, hogy a font-záloglevélben tartozó adósságok azonos elbírálásban és elbánásban részesüljenek, mint a dolláradósságok. Végül hangsúlyozta a gazdaadósságok gyökereit rendezésének halaszthatatlan fontosságát és kérte a kérdésnek mielőbb, legkésőbb az ősz folyamán történő minden részletre kiterjedő rendezését.

A gazdaadósságok kérdése

Imrédy Béla pénzügyminiszter ismertette ezután azokat az előzményeket, amelyek a dollárrendelet kiadására vezettek, majd a gazdaadósságokkal kapcsolatban kijelentette, igen fájjalja, hogy egyesek részéről a gazdaadósságok kérdése úgy van beállítva, mintha ennek az országnak egyéb problémája nem volna. Elismeri, hogy aránylag nagyszámú állampolgár van érintve, de az is bizonyos, hogy az újabb és folytonosan megnyilvánuló kívánások sokszor elvetik a súlyokat és olyan túlzásokat tartalmaznak, amelyeket teljesíteni nem lehet. Végül rámutatott arra, hogy a pénzügyi

kormányzat sohasem fogja szem elől téveszteni, hogy a hitelszervezet felfuttatása, megerősítése és helyes működése egyik fontos nemzeti érdek, de érdekében áll szükségszerűen magának a gazdatársadalomnak is.

November 15-ig gazdászok és igavonó állatok nem árverezhetők

Következett a gazdavédelmi intézkedésekről szóló rendelet kiegészítése tárgyában kiadandó rendelet tárgyalása. Lázár Andor igazságügyminiszter kijelentette, hogy a tárgyalás rendelet aránylag kisebb fontosságú materiát ölel fel, mint amilyen fontosságú a hitelintézeti adósságok kérdése. Ezekre a rendelet nem vonatkozik. A hitelintézeti adósságok kérdésének rendeleti szabályozására azért nem volt szükség, mert ebben a tekintetben egyetértő megállapodás jött létre a hitelintézetek képviselői szerveivel. A megállapodás szerint a pénzügyintézetek kijelentették, hogy az általuk folyamatba tett végrehajtási ügyekben mezőgazdasági ingatlanokra ezévi október 31-ig kizűzött, vagy kizűzendő árveréseket az adós kérelmére elhalasztják.

A mezőgazdasági ingókra vonatkozólag utalt a miniszter az 1908. évi végrehajtási utasítás intézkedéseire, amelyek szerint március 15-étől november 15-ig terjedő időben a mezőgazdasági eszközök és igavonó állatok egyáltalán nem bocsáthatók árverés alá, továbbá az 1932. évi 6300. M. E. számú rendeletre, amelyek értelmében a mezőgazdasági adósságok ingóságaira is ki van terjesztve a rendelet szerinti védelem. A most kiadandó rendelet egyes tartozások tekintetében, annak ellenére, hogy ezek száz százalékban lettek volna fizetendők, kiméleti időt ad abban az esetben, ha az 1932. tavaszán fennállott állapotoknak 20 százalékát azóta az adós letörlesztette.

Gömbös miniszterelnök római utja

Mult heti számunkban jelentettük, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter július hó 25-én éjjelkor Rómába érkezett, hogy Benito Mussolinivel, az olasz kormány fejével az időszerű politikai és gazdasági kérdéseket megbeszélje. A magyar államférfiaknak háromnapos római tartózkodásuk alatt *rendkívül szívélyes és kitüntető fogadtatásban volt részük*, hiven a mindjobban elmélyülő magyar-olasz barátság szelleméhez és úgy a miniszterelnöknek, mint a külügyminiszternek bőséges alkalma nyílt arra, hogy a két országot érintő valamennyi politikai és gazdasági kérdést tüzetesen megtárgyaljon.

Az olasz hivatalos körök által a magyar vendégek tiszteletére rendezett ünnepek őszinte és testvéri megnyilvánulásain kívül, külön ki kell emelnünk az egész olasz sajtónak erőteljes és egyöntetű állásfoglalását, mellyel ismét a világ közvéleménye elé állította a *trianoni békeszerződés tartathatatlanságát és igazságot követelt Magyarországnak*. Az olasz sajtónak ez a nagyszerű és messzire hangzó rezonancia kiserőzénje követte a magyar államférfiakat római utjukon.

Gömbös Gyula miniszterelnök római tartózkodását felhasználva, XI. Pius pápánál is megjelent tisztelegő kihallgatáson. A miniszterelnök július hó 28-án, este hagyta el Rómát, miután a bucsuzatására megjelent olasz előkelőségeknek szívélyes Istenhözadót mondott. Az olasz határról megleghangu köszönő táviratot intézett Mussolini olasz miniszterelnökhöz.

A vonat másnap délután érkezett meg Nagykanizsára, ahol ünnepélyes és rendkívül lelkes fogadtatásban részesítették a miniszterelnököt. Az ünnepély folytatódott a Balaton mellett fekvő állomásokon. Mindenütt nagy tömegek várták a vonatot és lelkesen éljenezték a magyar kormányfőt. *Fonyódon Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter, *Székesfehérvárott Fabinyi* és *Hóman* miniszterek, továbbá *Darányi* miniszterelnökségi államtitkár szállottak fel a miniszterelnök kocsijába. Budapestre este fél 11 órakor érkezett meg a vonat. Itt a budapesti olasz követség, a kormány tagjai, *Sztranyavszky* Sándor pártelnök, *Ferenczy* Tibor főkapitány, *Huszár* Elemér főpolgármester, a TESZ, MOVE és a Nemzeti Egység Pártja nagyszámu küldöttségei, továbbá hatalmas autós-oszlop sorakoztak fel a miniszterelnök fogadtatására. *Sztranyavszky* Sándor mondott lelkeshangu üdvözlő beszédet, majd Gömbös Gyula miniszterelnök válaszolt. Hosszan-

tartó éljenzés és taps fogadta szavait, majd a miniszterelnök a közönség sorfala között autójához ment és lakására hajtattott.

A miniszterelnök nyilatkozata

Gömbös Gyula miniszterelnök római utjával kapcsolatban az alábbi nyilatkozatot tette:

— A római utra Berlin és Bécs után az vezetett, hogy megismerjem az olasz kormányelnök nézetét, a *négyhatalmi szerződést és a középeurópai politikát* illetően s hogy különösképpen megtárgyaljam a *különleges magyar és a különleges olasz-magyar kérdésanyagot*.

— A megbeszélések során kiderült, hogy teljes összhang van közöttünk az olasz és a magyar politikai helyzet megítélésében és így, mikor Rómát elhagytam, azzal az érzéssel tértem vissza Budapestre, hogy a *helyes irányban elindult magyar politikát még erőteljesebben és még nagyobb odaadással szolgálhatom*. Nagy megelégedésemre szolgál az *olasz-magyar barátság* és ma már nemcsak a vezetésem alatt álló párt és közvélemény által helyeselt politika, hanem a magyar közéletnek más tényezői is felismerik az olasz-magyar baráti politikának döntő voltát. Az a szívélyesség, amelyet Rómában tapasztaltam, a *magyar érdekek súlyos értékelése, amely Mussolini miniszterelnök minden szavából kicsendült, biztosíték*

arra, hogy a politika mellett gazdaságilag is oly eredményeket fogunk elérni a közeljövőben a kölcsönösség elve alapján, amelyekkel méltán meg lehetünk elégedve. *Fabinyi* Tihamér kereskedelmi miniszter urnak a közeli napokban bekövetkező elutazása Rómába és ottani megállapodásai *messzemenő várakozásokat fognak kielégíteni*.

— Éppen ezért hálás szívvel gondolok a fasiszta olasz nemzetre és annak vezérére, a *Ducera*, aki *politikai barátságával Magyarországnak a Dunamedencében amaggy is erős pozícióját hatványozza és így az országnak oly helyzeti energiát biztosít, amelyet mint politikai döntő tényezőt mindenkinek tudomásul kell vennie*.

Arany-, ezüstérmét és diszokleveleket ajánlott fel a Faluszövetség a csongrádi lóversenyre

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület „*Lótenyésztő és Értékesítő Szakosztálya*”, mely nyolc esztendő óta állandó és céltudatos munkával dolgozik a vármegye lótenyésztésének fellendítésén és régi jóhírnevének visszaállításán, valamint a lovassportnak a gazdatársadalom körében való népszerűsítésén, háromévenként *népies lóversenyt*, évenként pedig *kanca- és csikódíjazás* rendezését vette fel programjába. A lóversenyre, kanca- és csikódíjazásra ez év szeptember havában kerül sor.

A Faluszövetség a nagyjelentőségű mozgalom támogatására sietve, a kanca- és csikódíjazásra *arany- és ezüstérmét*, továbbá diszokleveleket ajánlott fel.

Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter a kecskeméti hajnali barackvásáron

Bördös hagymát nem szabad exportálni!

Tekintettel az ideai hagymatermésben előforduló bördösségre, a *Külkereskedelmi Hivatal* felhívja a figyelmet, hogy a külföldi országokba kerülő szállítmányoknál a bördös hagyma a legszigorubb minőségi kifogás alá esik és az ilyen hagymával kevert szállítmányokat minőségi ellenőrzések útján a hivatal vissza fogja tartani.

Magyarország első helyen áll Anglia baromfibevitelében

A folyó év első felében az Angliába irányuló magyar baromfiexport örövendetes emelkedést mutatott. Míg a múlt év hasonló időszakában 7143 métermázsas baromfi szállítottunk Angliába, ez a mennyiség a folyó év első felében *23.832 métermázsásra emelkedett, mellyel Magyarország Anglia baromfibevitelében az első helyre került.* A második Oroszország, harmadik Irország. A múlt év első felében az első helyen még Oroszország állott, második Irország, harmadik Hollandia, negyedik pedig Magyarország volt.

300 vagon gyümölcs Kecskemét eddigi exportja

Julius 29-én nyílt meg *Kecskeméten* a világhírű magyar barack gyönyörű kiállítása. A kiállítás megnyitó ünnepségén résztvett *Kállay* Miklós földművelésügyi miniszter, hogy megjelenésével is hangsúlyozza azt a jelentős szerepet, melyet az Alföld páratlan terméke a magyar exportban elfoglal. A miniszter megnyitó beszédében többek közt a következőket mondotta:

— A mai napig *300 vagon gyümölcs ment ki Kecskemétről külföldre, holott még a delelőjén is alig vagonok az évadnak.* Magam is szívből örülök ennek az eredménynek, mert a siker haszna olyan gazdáknak jut, akik munkájuk magas színvonalával és szívós szorgalmukkal igazán méltók arra, hogy boldoguljanak. Ez a példa csak fokozza azt a meggyőződésemet, hogy jó munkát végztek, mikor a magyar gyümölcstermesztés és gyümölcskivitel megszervezésén és fellendítésén dolgozom. *Magyarországnak Európa csemegekereskedésévé kell lennie és ebben a kereskedésben mindig Kecskemét lesz a kirakat.* Az Isten áldását kérem a kecskemétiekre és gyönyörű munkájukra.

A miniszter szavait lelkes éljenzés követte, majd *Kállay* miniszter és kísérete az új kollégium termeiben ren-

dezett nagyszerű kiállítást szemlélte meg és legteljesebb megelégedésének adott kifejezést a látottak felett.

A bírálóbizottság döntése szerint a vándorszerleget *Virág* László kapta, Kecskemét város nagydíját *Laci* János, az állami aranyérmét *Kocsis* Pál, a kecskeméti szőlőgazdák egyesületének öt aranyérmét a mezőgazdasági kamara *Ábrahám* Béla dr., *Kiss* Endre dr., *Pataky* Ferenc dr. és *Muraközi* Dezső, a Mezőgazdasági Kamara két aranyérmét *Józsa* Mihály és *Söröli* Pál, a két állami ezüstérmét pedig ifjabb *Mészáros* László és *Muraközi* András nyerte.

A kecskeméti gazdáknak ezidén nincs okuk panasza. Rekordtermésük van és a mai körülmények között jó ára van a baracknak.

10 millió pengő kölcsönt vett fel a kincstár

Az állami költségvetési előirányzatban szereplő bevételi hiánynak fedezetére a kincstár pénztárjegy-kibocsátás alapján, *kölcsönt* vett fel. Erről a hitelműveletről *Inrédy* Béla pénzügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:

— A nyári hónapok folyamán a bevételek az átlag alatt maradnak. Természetes tehát, hogy már a költségvetés összeállításakor számolnunk kellett azzal, hogy az előirányzatban szereplő *76 millió pengő deficitnek számottevő része már a költségvetési év első hónapjaiban jelentkezni fog.* Ezért július hó folyamán tárgyalásokba bocsátkoztunk a budapesti vezető pénzügyintézetekkel abban az irányban, hogy *husz millió pengő összegben* pénztárjegyeket vegyenek át. Megállapodás is jött létre a pénzügyintézetekkel *husz millió névértékű pénztárjegy átvétele iránt.* Örövendetes jelenség, hogy a teljes összegnek igénybevétele nem vált szükségessé, hanem *csak tíz millió összegben vettük igénybe a pénztárjegy-kibocsátást.*

Fontos intézkedések a Balatonvidék érdekében

Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter balatoni körútjáról visszatérve, nyilatkozatot tett a Balaton érdekében máris megtett fontos intézkedésekről. Így mindazok, akik bármelyik balatoni fürdőhelyen legalább tíz napot töltenek, a visszautazásnál *61 százalékos menetdíjkezdményt* élveznek; az egyheti balatoni tartózkodáshoz kötött *50 százalékos utazási kedvezményt* a főszezonban is mindenki igénybe veheti; hasonlóan az *Egy vidám hét a Balatonon* című *50 százalékos utazási kedvezményt* biztosító szelvényfüzeteket, Balatonfüred új vonapárt kapott; a zalai parton futó vonatok négytengelyes kocikkal

közlekednek; a szombati napokon Budapest—Déli pályaudvarról induló balatoni vonat menetidejét megrövidítették; a balatonmenti pálya állomásait karbahozzák és kicsinosítják; Ausztriában és Csehszlovákiában erőteljes propaganda kifejtése végett szakember működik; a *Keszthelyen* rendezendő iparoskongresszus részére nagy menetdíj-kedvezményt engedélyeztek; az augusztus 27-től szeptember 3-ig rendezendő *Balatoni bor- és szőlőhét* sikere érdekében minden intézkedés megtörtént; Végül *Siófokon* repülőteret létesítenek.

Kállay miniszter alföldi körútja

Kállay Miklós földművelésügyi miniszter országos körútján július hó 27-én kíséretével *Szegedre* érkezett, ahol tüzetesen szemlélte az *Alföldi Mezőgazdasági Intézetet.* A *baktói bérlők* és az *újszegedi kertészek* küldöttségeinek előterjesztett kérésére a miniszter kilitásba helyezte a kívánságok teljesítését.

A *szerűskertben* a gazdák szóinkai az *iparcikkek drágaságát* és a *rozs értékesítési lehetőségének nehézségeit* említették fel.

A *magnumesítő és növényvédelmi iroda mintatelepét* tekintette meg ezután a miniszter. Kijelentette, hogy a *paprikaszövetkezet ügyében még nem alakult ki végleges elhatározása.* A szövetkezet célja, — mondotta — hogy a termelőket mentesítse a piaci konjunktura változásainak következményei alól és a *termelő minél többet kapjon a paprikáért.* Már most is hajlandó létrehozni ezt a szövetkezetet, de csak akkor, ha a *termelők többsége is kívánja.* Ha kiderül, hogy nem vált be, abban a pillanatban megszünteti, mert csak kísérletről van szó. Ha a gazdák jobban megtalálják számításukat a szabad versenyben, visszaállítja a szabad versenyt. Egyébként jogosultnak tartja, hogy a *szegedi piac* elsősorban a *szegedi gazdák* értékesíthessék terményüket. Ezért hajlandó arra is, hogy a *mezőhegyesi tehenészet Szegedre irányuló tejszállításait megszüntesse.*

Feketeszelt, majd *Alsóközpontot* látogatta meg ezután a miniszter. Az alsótanyai gazdasági egyesületben a gazdák szóinkai a *kartelek tulkapásait* és a *nagy fizetések* tette szavá. Nagy megelégedést keltett a miniszternek az a bejelentése, hogy *Alsó- és Felsőtanyára egy-egy állami állatorvosi állást rendszerezit.* A miniszter Alsótanyán megtekintette a különböző mezőgazdasági szakiskolákat, majd *Szatymazra* hajtatott, ahol különböző gazdaküldöttségeket fogadott. *Kállay* miniszter július hó 29-én *Felsőtanyát* látogatta meg, onnan pedig *Kecskemétre* utazott.

Sokkal olcsóbb és könnyebb lett a névváltoztatás

A belügyminiszter 1933. évi július hó 26-án 40200/1933. III. B. M. szám alatt rendeletet adott ki a *névváltoztatás szabályozásáról*.

A m. kir. belügyminisztértől családi nevének megváltoztatását kérheti az a magyar állampolgár, akinek jelenlegi családi neve *nem magyar hangzásu*, vagy magyar hangzásu ugyan, de a *jóízlést sértő, gúnyolódásra alkalmas*; továbbá olyan név, *melyet nagyon sok család visel* (például Nagy, Kovács, Tóth).

Férjes, elvált és özvegy asszony férje után viselt nevének megváltoztatását nem kérheti; leánykori családi neve megváltoztatását is rendszerint csak elvált asszony és csak abban az esetben kérheti, ha férje nevének viselésére nem jogosult.

A kérvényt akár személyesen, akár posta útján rendszerint *közvetlenül a m. kir. belügyminisztériumban* kell benyújtani. A *kérvény 2 pengős* — ha közalkalmazott terjeszti elő: egy pengős — *illeték alá esik*. Ezt az illetéket annyiszor kell leróni, ahány nagykorú folyamodik. Ha a családfő egyuttal kiskorú gyermekei névváltoztatását is kéri, *azok után külön illetéket leróni nem kell*. A bélyeggel el nem látott mellékleteket 30—30 fillér okmánybélyeggel kell ellátni. A bélyeggel ellátott mellékletek illetékmentesek. Szegénységi bizonyítvány alapján mind a kérvény, mind annak mellékletei bélyegmentesek.

A kérvényhez a következő okmányokat kell mellékelni: a *névváltoztató születési anyakönyvi kivonatát*; ha házasság, *házassági anyakönyvi kivonatát*; a *kiskorú gyermekek születési anyakönyvi kivonatát*; ha a névváltoztató külföldön (elcsatolt területen) született, magyar állampolgárságának igazolására állampolgársági bizonyítványát, vagy legalább oly községi illetőségi bizonyítványt kell csatolni, mely 1921. évi július hó 21-én birt itteni illetőségét igazolja; ha a folyamodó kiskorú, szülője vagy gyámja aláírását mellékelje. A *magyar állampolgároknak nem kell sem állampolgárságát, sem büntetlen előéletét külön okirattal igazolni, ha kérvényükben kijelentik, hogy magyar állampolgárok és büntetve nem voltak*.

A kérvényben meg kell jelölni azt a *nevet*, melyet a folyamodó új családi nevéül választ. Elvi okokból nem engedélyeznek idegen hangzásu nevet; magyartalanul képzett családi neveket; történelmi (irodalmi, művészeti), továbbá ismertebb nemzeti családok neveit; régi írásmóddal írott vagy y-nal végződő neveket; végül olyan családi neveket, melyeket máris nagyon sok család visel. Azok, akiknek az új név kiválasztása nehézséget okoz, *forduljanak tanácsért az Országos Névmagyarosító Társasághoz (Budapest, VI., Teréz-körút 3.), amely válszabélyeg ellenében mindenkinek díjtalanul ajánl megfelelő, jó magyar hangzásu neveket*.

Alex. Deák; bei Otto Spengler. — *Bernburg*, Sachsen.

Alex. Benedek; bei Wilhelm Forreiter. — *Zimmern*, Kreis, Langer Salza (Sachsen).

Johann Domonkos; bei Rittergut. — *Seegeritz*, Post: Leipzig, 62. Land.

Franz Pöls; bei Otto Tickardt. — *Langersalza*, Allerstedt b. Zimmern Kr.

Paul Nusser; bei Ernst Dörstling. — a) *Ebersbach*, b) *Rochlitz-Land*, c) *Tausenheilm*, bez. Leipzig.

Johann Ágoston; bei Schröder. — a) *Borstel 32*, b) *Stendal*, c) *Borstel*

Tom Koós; bei Otto Spengler. — *Bernburg*.

Stefan Veress; bei Kurt Wenzel. — *Sangerhausen*.

Zoltán Tenyey; bei Richard Krug. — *Streckau*, Luckenau.

Ludw. Kovács; bei Walter Ziegler. — *Malitzschendf.* Falkenberg (Bez. Halle-Land).

Georg György; bei Friedrich Prinz. — *Neunauendorf*, Herzberg (Elster Land).

Stefan Kovács; bei Friedrich Uhlhorn. — *Hof Uhlhorn*, Post: Drenthwerda, Prow; Hannover.

Stefan Móritz; bei Albert Radamacher. — *Kloster Dönebroek*, Post: Bunde.

Westfriesland Kreisler, Prow, Hannover.

Johann Csizmadia; bei Wilhelm Rusch. — *Gannensiek*, Ritsch Stade Land, Prow, Hannover.

Levelet irtak: Ifj. Kovács István (Debrecen). Örömmel vettem a hozzám intézett sorokat és megnyugvással látom, hogy a Németországban töltött időt okosan használd fel, mert mindenre kiterjed a figyelmed és amiben nem vagy biztos, tanácsért a Faluszövetséghez fordulsz. Közlöm, hogy az összes mezőgazdasági gépek, amelyek ott munkában vannak, nálunk is beszerezhetők, hiszen a legnagyobb német gyáraknak Magyarországon lerakatuk van. Ha valaki itt szerzi be, akkor az elvámolással és a külföldi szállítással nem kell vesződnie. A Németországban elhelyezett magyar fiuk előreláthatólag október első napjaiban kezdik meg a tanulmányutát, úgyhogy melótt az utlevéled lejár. már kedves szüleid körében, a jó öreg Debrecenben leszel. Nagyon kellemes érákat töltöttem Debrecenben, szüleidnél. A közeli viszontlátásig szívólvüldvözöllek. — **Maczák Mihály** (Békéscsaba). Édesatyádtól levelet kaptam, amelyben közli, hogy szivesen járulna hozzá, hogy a csereakción túl is kintmaradhassál. Ebben az esetben a német fiu is továbbmaradna nálatok. Erről majd személyesen beszélünk, amikor találkozzunk. — **Hoszmann Antal** (Budapest). Remélem, hogy levelem alapján eslekedtél és ezt nem is kell külön hangsúlyoznom, hogy akkor továbbra is szivesen támogattak, — **Domonkos János** (Tápe). Levelezőlapodat kézhez vettem és Leipzigbe való érkezéséről annak idején értesítlek. Meg vagyok győződve, hogy mint régi cserefiu, Németországnak ebben a részében is szorgalmaddal csak jó hírnevet szerzel a magyar gazdalfiuknak. — **Pöls Ferenc** (Csongrád). Soraidra visszatérve, értesítlek, hogy kívánságod ezidőszert nehezen lesz teljesíthető, — **Tenyey Zoltán** (Kaba). Édesatyád 35 pengőt küldött hozzám, hogy ezt a pénzt majd Németországban átadjam neked. — **Gaal József** (Szarvas). Kedves hangu levelezőlapodnak nagyon megörültem és megemlékezésedet őszintén köszönöm. Viszontlátásig szívólvényesen üdvözlet.

Külföldön tartózkodó gazdalfiukhoz!

Németország.

Kedves fiatal gazdatársaim!

Rendkívül fontos hivatali elfoglaltságom miatt csak a mai napon — augusztus elsején — írhatok Németországba és így találkozásunk néhány nap múlva megtörténik. Az első állomásom Szilézia fővárosa: *Breslau* lesz, ahol a környéken tartózkodó magyar fiukkal leszek együtt. Innen *Berlinbe* megyek, ahol egyidejüleg előkészítem az őszi hazatérés alkalmával rendezendő tanulmányut programját. Berlinből *Hannoverbe* utazom. Érkezésemet jóléire jelezni fogom a hannoveri tartományban elhelyezett magyar fiukkal, hogy mindnyájan pontos időben bejöhessenek Hannover városába. Hannoverből *Halleba* utazom és a fiukkal részben ott, részben *Sangerhausenben* és *Langersalza* városában fogok találkozni. Minden fiuval beszélni fogok és mindenkit előre tájékoztatok, hogy hol és milyen időben,

a nap melyik órájában lesz a találkozás. A közeli viszontlátásig mindenkít szeretettel üdvözöl

Tölgyes István dr.
igazgató.

A német cserefiuk címei:

Gabriel Balogh; bei Moritz Junker. — *Görsbach* b. Nordhausen.

Josef Bader; bei Otto Rothe. — *Sangerhausen*, Probstmühle.

Michael Weimersén; bei Artur Seise. — *Markkřilitz* b. Weissenfels.

Karl Bakó; bei Ernst Schulze. — *Grabo bei Jessen*, Elster.

Michael Maczák; bei Paul Schubert. — *Sangerhausen*, Pfeifferscheim.

Paul Rongits; bei H. Reinhold Kaiser. — *Langersalza*, Unter Perge 28.

Josef Gaál; bei Otto Beyer. — *Tauhardt*, Post Billroda.

Anton Hoszmann; bei Hans Pressel. — *Sangerhausen*, Park Strasse 2.

Nikol Kovrig; Rittergutspächter Seehausen Herbert Haberland. — *Post Leipzig*, C. 2. Land.

SZŐLŐTERMELÉS ÉS ÉRTÉKESÍTÉS

Irja: IRSAI M. JÓZSEF szőlősgazda.

Szőlőmolyok elleni védekezés

Az 1910-es és 1911-es években a franciák és hollandusok hatalmas támadást indítottak meg a szőlőmolyok ellen és ebben az időben nagyon sokféle új eljárással kísérleteztek. Általánosságban a különféle arzénvegyületekkel virágzás előtt és dohánylugokkal (nikotin tartalmu levekkel) virágzás után értek el a szőlősgazdák szép eredményeket (90 százalékos pusztítás).

Sajnos, a magas százalék dacára is, a megmaradt 10 százalék szőlőmoly gyorsan utána szaporodott szüretig, aminek az adta meg a lehetőségét, hogy a permetezéssel a nikotin tartalmu lé nem juthatott bele a bogycók belsejébe. A szőlőmolyok hernyói viszont életük legnagyobb részét a bogycók belsejében töltik, tehát ez idő alatt hozzáférhetetlenek.

Mint érdekességet említem meg, hogy ebben az időben Franciaországban, az egyik *champagnei nagyobb mintabirtokon*, mely közel 120 hold területű volt, szőlész szakemberek tanácsai alapján a szőlőmolyok és ilonca rajzása idején — tehát körülbelül 3 hétig egyfolytában — minden éjjel 9600 darab acetilén-lámpát égettek — kellően elosztva. A közel tízezer lángnyelv — mely a szemtanuk szerint felejthetetlen látványt nyújtott a sötét éjszakában, messze vidékre elvilágítva, mint valami óriási lidércanya, melyen az egész világ lidércei látszólag nagygyűlést tartani . . . — milliószámra perzselt, égette össze a röpködő molyokat és iloncákat, úgy, hogy a birtokos abban a meggyőződésben volt, hogy most már ezen a területen évekre elpusztították ezeket a rusnya férgeket. És mi volt a tényleges eredmény? Az, hogy a következő évben újból megismételvén ezt a lángokkal való irtási módot, ugyanannyi molyt és iloncát perzselt el, — ha nem többet!

Más, jobb megoldásra kell tehát szorítkozni a bortermelőknek, hogy e kártékony rovarok ellen eredményesen védekezhessek. A szőlőmoly életmódját kell alapul vennünk és akkor küzdünk ellene komoly sikerrel, ha a megszokott telelő helyéből kiszorítjuk a hernyókat, összegyűjtjük a molyfogókba és mielőtt a bábokból a lepék kikelnének, megsemmisítjük azokat.

Maga a gyakorlati eljárás a következő:

A tőkefejeket legkésőbb augusztus közepéig be kell takarni — csirkézni — annyira, hogy csak az idei hajtások maradjanak szabadon. Ezt a munkát ugyis elvégzi ebben az időben a szőlő megfelelő fejlődésének biztosítása érdekében minden lelkiismeretes gazda. A szőlőmoly és ilonca — ha jelentkezik — augusztus elején már rajta van a fürtökön, augusztus közepe felé kezd lefelé huzódni, mivel a tőkefejbe akar télire megtelepedni. A tőkék feltöltötésekor ügyeljünk arra, hogy *egyetlen fürt se csúngjön bele a földbe, homokba*, mert akkor a fürtön keresztül mégis le tud huzódni a féreg. A karók rostjait le kell tépkedni; ha rostosra szét van verve a karó feje, inkább helyezzük ki és a tejet verjük a földbe, tehát minden olyan rostos buvóhelyet szüntessünk meg, amelyre a kukacok eljuthatnának bebábozás végett.

Most nagy zsákrongyot vagy — ami sokkal jobb — sűrű hullámszövetet vagy hullámpapírost vegyünk, amelynek egy 10 centiméteres darabján legalább 16—17 kis hullám van. Ebből vágjunk le 8 cm. magas és olyan széles darabot, amely a karót teljesen körül éri. 14—16 cm. elég széles szokott lenni.

Az így kivágdosott hullámpapírdarabokat valamivel a fürtök magassága felett kössük rá a karóra szorosan (a hullámos rész természetesen a karó irányában, azaz függőlegesen fekdjön), a felső szélénél dróttal oly szorosan, hogy az eső ne tudjon felülről a papír belsejébe folyni. *Ezzel már készen is van a jó csapda.*

Legjobb a molyfogót a felhantolás előtt 1—2 héttel felkötözni, ahogy a munkaidőből futja, tehát július végére.

Ha ügyesen kötözzük fel a fogókat, gyakran 80—90 hernyót is találhatunk egy hullámpapírkötésben. Ugyanis a kukac nagy előszeretettel mászik bele a fürtől a kis hullámszővecskébe, hol zavartalanul bebábozhat.

Most már csak az a munka marad hátra, hogy november végéig szedjük le a papírokat, rakjuk azokat vagy a törkölyverembe, vagy a szüretelőkádba, úgy hogy a verem, vagy kád egyharmada üresen maradjon. Most a

papírok tetejébe teszünk egy ócska vödört vagy fazekat, ebbe egy vaslemezt, vastányért, melyre ráteszünk 10—20 dkg. közönséges kénport — aszerint, hogy mekkora az edény, verem vagy kád — és meggyújtva a ként, fedővel, deszkákkal vagy földdel is betakarjuk a vermet vagy kádat.

A fejlődő kéndioxid mind megfojtja a bábokat egy-két nap alatt. Ezután a fogópapírokat kiszedjük, száraz helyre elrakjuk, hogy a következő évben újra felhasználhassuk és a lefojtást addig ismételjük, míg az összes megtelt papírok (vagy rongyok) elfogytak.

Ez a drágább vegyszerek nélküli pusztítási mód a legeredményesebb, *ezt ajánlom tehát minden szőlősgazda társamnak a legjobban.*

A karókba is sok kukac elhúzódhat, mert a leggondosabb vakargatás mellett is marad még mindig rostos rész rajtuk, tehát ajánlatos a karókat a látható molyos részen karbolineummal bekenni, vagy ami még jobb, kiszedve ugyancsak törkölyverembe rakni és kénnel fertőtleníteni a fent leírt módon.

Minden gazdának közérdekből, meg a saját jól felfogott érdekében is kötelessége a moly és ilonca elleni védekezés. Ne sajnálják tehát megvenni a hullámpapírt, az alig kerül valamibe, de mindenestre legfeljebb az ötöd-részébe annak, mint a nikotinos permetező anyagok. Kevés munkával igen jó eredményt lehet elérni vele és megmentjük a leendő termés nagyrészét.

A gödöllői cserkész-táborozás (jamboree).

A gödöllői cserkész-jamboree (világtáborozás) megnyitótistentiszteletét július hó 27-én tartották meg Budapesten. A Bazilikában *Shwoy* Lajos székesfehérvári megyéspüspök tartott ünnepi Veni Sancte-t, majd megszentelte és megáldotta a cserkészszázalókat. A Deák-téri evangélikus templomban *Sólyom* Jenő valóstánár, a Kálvin-téri templomban *Muraközy* Gyula lelkész tartotta az ünnepi prédikációt. — Julius utolsó napjain megkezdődött a külföldi cserkészseregek bevonulása a világtáborba és a magyar cserkészekkel együtt közel negyvenezer főnyi cserkészsereg várta az ünnepélyes megnyitás pillanatát. A világ főcserkésze, a cserkészmozgalom megalapítója, *Baden Powell* angol tábornok, augusztus hó elsején foglalta el diszatrát a táborban. A világtáborozást *Horthy* Miklós Kormányzó Ur nyitotta meg augusztus hó 2-án, délután 4 órakor. A megnyitási ünnepről, továbbá a világtáborozás érdekes eseményeiről jövő heti számunkban közlünk részletes tudósítást.

Kolauch-faiskola (Szeged)
nagyválasztéku és elsőrendű
növényanyaggal szolgál.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A tej hűtése

A teje jutott baktériumok ott kedvező talajra találnak és káros hatásukat csakhamar éreztetik is. Legkorábban és legkifejezettebben jelentkeznek a számbeli túlsúlyban levő *tejsavbaktériumok* azáltal, hogy a tejcukor egy részéből főleg tejsavat, nyomokban ecetsavat, stb. készítenek. A tejsav nemsokára megalvasztja a tej kazeinjét és így a folyékony tej savanykás ízű aludt tejjé változik. E folyamat annál gyorsabban bekövetkezik, minél több tejsavbaktérium jutott a tejebe és minél kedvezőbbek a hőviszonyok a tejsavbaktériumok működésére.

A tejsavbaktériumok működését megakaszthatjuk, ha a tejet 10—12 fok hőmérséklet alatt tartjuk. E hőmérséken alul ugyanis a baktériumok nem szaporodnak és a tejsavas erjedést nem tudják megindítani.

Fontos azonban szem előtt tartani azt, hogy ezen alacsony hőmérsékleten tartással, azaz a lehűtéssel, a tejsavbaktériumokat nem tudjuk megölni, hanem csak — mintegy — álomba szenderíteni. Még jég között sem pusztulnak el a tejsavbaktériumok... Mihelyt a jelzett hőmérséken felül melegszik a tej, mindjárt életre kelnek, helyesebben: felkelnek alvó állapotukból és megindítják a tej savanyodását. Mindezeket azért jó tudni, mert így belátjuk, hogy tulajdonképpen a tej szállítása esetén nem az a feladatunk, hogy a tejet csak lehűtsük, hanem az, hogy a fogyasztóhoz való érkezéig 12 fok hőmérséklet alatt tartjuk.

Ebből következik, hogy nem olyan egyszerű választ adni arra a kérdésre, hogy egy gazda hány fokra hűtse le a tejszállítmányát. A felelet tulajdonképpen így hangzik: annyira, hogy szállítás közben se emelkedjék 12 fok fölé. Ha tehát a tejszállítmány hosszú utat tesz meg, ha nappal és nem éjjel történik a szállítása, ha kánikulai hőség uralkodik, akkor alacsonyabb fokra kell lehűteni, mint oly esetekben, amikor a fogyasztóhoz rövid idő alatt odaér, ha éjjel szállítjuk és ha talán hűvös az időjárás. Ha valaki a tejszállítmányának hőmérsékletét a rendeltetési helyre érkeztekor megméri, akkor támpontot nyer arra, hogy a tej milyen le van-e hűtve, vagy talán túlságosan is lehűtötte, ami a hűtőanyag pazarlása lenne.

Változnak azonban a viszonyok, ha a tej szennyyartalma változik. A nagyobb tömegű baktériumok már oly hőviszonyok mellett is megronthatják a tejet, amely hőfokon a tisztább tej még savanyodás nélkül érkezne ren-

deltetése helyére. Aki tehát a tej tisztaságára ügyel, az a hűtőanyaggal (jég) is takarékoskodik.

A lehűtést a fejés után mielőbb kell eszközölni, hogy a tejben a baktériumok elszaporodásának így mielőbb gátat vessünk. Minél korábban eszközöljük a hűtést, annál tartósabb lesz a tej frissisége.

Télen is kell hűteni a tejet, mert a 20—30 literes kannákban a tógymeleg tej még télen is csak 10—15 óra alatt hűl le olyan fokra, hogy a savanyodás meg nem indulhat.

A gyümölcs aszalása

Aszalás alatt értjük a gyümölcsnek olymódon való eltartását, hogy magasabb hő hatására a benne levő nedvesség legnagyobb részét eltávolítjuk, tehát gyors melegítéssel mintegy kiszárítjuk. Az aszalt gyümölcs azért tartósabb, mert a gyümölcsökön mindig jelenlevő élesztőgombáknak, baktériumoknak, penészeknek bizonyos mennyiségű nedvességre van szükségük, hogy ott szaporodhassanak, másrészt az összeszáradás következtében töményebb cukortartalmu lesz maga a gyümölcs, már pedig a tömény cukoroldat ugyancsak ellensége a felsorolt élőlényeknek.

A bosnyákok és a mi kisgazdáink asszonyai még nagyobbára kemencében szokták a gyümölcsöt megszalni. Így azonban igen nehéz szép aszaltgyümölcsöt előállítani. Ha a kemence nem elég meleg, akkor sok nedvesség marad a gyümölcsben, a kiszáradás lassan megy, a hég bőrneművé szárad. Ha pedig túlmeleg a kemence, akkor gyorsan összeszárad a gyümölcs, de megpörkölődik mint a cukor s így a gyümölcs természetes íze megszűnik.

Az aszalásnak modernebb módszereinél már külön e célra szerkesztett aszaló szekrényeket használnak. Ezek jól elzárt vasszekrények, melyekbe szitafelülettel ellátott betétlapokon betolják az aszalandó gyümölcsöt. A

betétek egymás fölött nyerne elhelyezést. Most hőforrással a szekrény aljában levő levegőt 50—60 fokosra melegítik. Ez átjárja a betéteket, miközben a gyümölcsből kiszálló párákkal telítődik. A páradús meleg levegőt légszivattyú (ventillátor) eltávolítja az aszalóból. Így mindig friss, száraz és meleg levegő jut az aszalandó gyümölcsökhöz.

Aszalásra általában csak azok a gyümölcsök alkalmasak, melyeknek aránylag kevesebb a leve és tömöttebb a hús, így a szilva, alma, körte, mazsolaszőlő, kimagzott cseresznye, kajszinbarack, füge, datolya.

Az almát, körtét és barackot aszalás előtt célszerű meghámozni. A többiekét jó lesz gondosan megmosni.

Az alma, a körte és a barack hámolás után csakhamar elveszti szép világos színét és megbarnul. A barnulás megakadályozható — Osztrovszky-Németh Ágnes előírása szerint — úgy, ha a gyümölcsöt timsós vízbe (3 gr. timsó oldandó 1 liter vízben), vagy sós vízbe dobjuk. Igen elterjedt az aszalt gyümölcsnél a kénezés is. A kénezést kicsiben elvégezhetjük szitákon is, úgy, amint a gyümölcs befőzésénél szokták. De a kénezett gyümölcsöt többízben mosni és áztatni kell, míg kellemetlen ízét és szagát el nem veszti.

Az aszalóból kikerült gyümölcsöt nem szabad azonnal csomagolni, hanem előbb jó száraz levegőjű helyen 24 óráig pihentetni, mert a gyümölcs felülete mindig nedves az aszalógép gőzétől.

Apró jó tanácsok

Az almamoly nyári nemzedékeinek irása céljából gondunk legyen arra, hogy azoknak a helyiségeknek ablakait, amelyekben télen gyümölcsöt tartottunk, szunyoghálóval lássuk el. Ennek segítségével a kirajzó almamolypillét nagy tömegekben összefoghatjuk és elpusztíthatjuk. Ugyanennek a rengeteg kárt okozó férregnek irása céljából ne feledkezzünk meg a fák törzsére felcsavart hernyófogó öveket kéthetenként összeszedni, elégetni és helyükbe ujakat alkalmazni.

A száraz ágakat a fák koronájából most vághatjuk le. A beteg részekhez még egy arasznyi egészségest is hozzávághatunk. Az így előállt sebet természetesen ojtóviasszal vagy fakátránnyal azonnal be kell kenni.

A fák derekán vagy vastagabb ágain sokszor látható nedvező kis lyukak a fa belsejében pusztító faragóhernyők jelenlétére figyelmeztetnek. Az ilyen lyukakat szembetűnővé teszi az a veres fűrészporszerű piszok is, mely a nyílásból kiömlő. A fa testében pusztító faragó hernyőket, melyek néha ujjnyi vastagságukra is megnőnek, egy kampósan hajlított végű dróttal húzhatjuk ki a lyukból vagy szurhatjuk agyon. De úgy is elpusztíthatók a férgek, ha a lyuk nyílásába vizint fecskendezünk és ezután a nyílást rögtön betapasztjuk.

Méhészkedjék

A méhészet kenyeret ad! A méhészetből vagyont gyűjthet! A méhészet a legjobb nyugdíj!

MÉHÉSZETI
eszközökről árjegyzéket, szalpból mutatványzámat kívánatra ingyen küld

„MÉH”
A Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezte
Budapest, V., Arany János-utca 1/g.

Méz, viaszket a legmagasabb napi áron állandóan vasárolunk!

**Egyőfölddel csökken
a jutásuk ára**

A gyárosok — a földművelésügyi miniszter közbelépésére — belementek abba, hogy augusztus elsejétől kezdve 20 százalékkal leszállítják a jutásuk egységárát. Az eddigi 1 pengő 68 filléres zsákot ezentul 1 pengő 33 filléresre adják, de már a forgalmi adót a kereskedőknek, illetve a gazdaközönységnek kell megfizetnie. Az árleszállítás kiterjed a mezőgazdaságban használatos összes zsákfajtára, mint a gabona-, mag-, hüvelyes-, hagyma-, uborka- és gyapjuzsákokra.

**Aratóünnepet
és lovasversenyt ren-
deznek Csongrádon**

A Csongrádi Gazdasági Egyesület és a Népfőiskolások Országos Széchenyi Szövetsége augusztus hó 15-én nagyszabású arató-ünnepélyt és lovasversenyt rendez.

Az ünnepség fővédnökségét Farkas Béla dr. főispán, Csergő Károly dr. alispán és Krüger Aladár dr. országgyűlési képviselő vállalta el.

Az ünnepséget tábori mise nyitja meg, melynek keretében kerül sor az új kenyér megáldására. Az új terméskből sült, mintegy tíz métermázsas kenyeret a Stefánia Szövetségben a szegények között kiosztják. A kiosztásra kerülő kenyér előállításához szükséges gabonát, illetve lisztet a csongrádi gazdák adják össze.

Az aratóünnep délután 3 órakor veszi kezdetét. Az ünnepség házigazdái tisztjét a főispán fogja ellátni. Az aratók buzakalászból font koszorút nyújtanak át a főispánnak, keresztet az apátplébánosnak és egy jelképes emblémát a város képviselőjének.

Az első új kenyeret a főispán megszegi, majd sor kerül a lovasmutatványokra. Eddig közel száz ceglédi, nagykőrösi, kisteleki, budapesti, felgyői, szentesi lovas jelentkezett. A lovasversenyek után következik a kocsiszépségszerzés, melynek keretében az egyszerű szekértől az ötös fogatig minden használatos lovas jármű bemutatásra kerül. A kocsiszépségszerzés után magas iskolalovaglás következik és ezzel az ünnepség véget ér.

A versenyeken számos arany-ezüstérem, diszoklevél — köztük a Faluszövetség által felajánlott díjak — és sok értékes tiszteletdíj kerül kiosztásra.

Az esti órákban a Tiszán sétahajózást és víziünnepélyt rendeznek, majd az ünnepséget táncmulatság zárja be.

H E T I T E R E F E R E

A magyar sorsközösség ufján ...

Az erős, férfias zengésű hang végét csendül a mikrofonba:

— Ebben hiszek alázatos keresztény magyar lélekkel!

Utána csend, majd felhangzik a Himnusz ...

A gazdák, akik a plébánia üveges folyosóján, a rádió körül gyülekeztek, összenéznek. Az arcokra rajzolódott nagy és osztatlan figyelem, mintha méginkább fokozódnék.

— Mondott-e újat a miniszterelnök? — feszül a kérdés az arcokon, de szót nem ölt, csak a pipák szívódnak fokozott buzgalommal, ahogy a gazdák egymás tekintetét figyelik.

Mintha a sivár magyar sors megbolygatott hős szellője lebegne a gondtól forrosodott szittyá homlokok körül ... De érzik, hogy ez a lengedezés üdítő mégis, mint a gondos szülő cirógatása a láztól pirosuló gyermek-arcokon ...

Nyugodtan vár mindenki. Nem érzi a szó hiányát, amit önmaga mondana. Mástul valót igen, merthogy a közvélemény mégis csak fontos ilyen bajos időben, amikor több a jaj, mint a haj.

Verpeléti gazdát figyelik. Az meg a plébános ur és jegyző ur felé sandít, hogy ne tölle adódjék az első szó.

A plébános ur pedig lassan töltögeti a poharakat, amiben a fiatal kántor segítkezik neki kellő szódafröccsentéssel.

— A magyar hazu boldogulására! — koccint a plébános ur.

— Isten adja, hogy úgy legyen! — felelik köröskörül

— Ugy is lesz! — mosolyog a derűs arcu plébános. — Az a beszéd, amelyet most hallottunk, a legszebb és legbiztosabb reményekre jogosít. Az önbizalom csendül belőle. A magyar nemzet mégis csak meg fogja találni azt az ösvényt, amely a kietlen sötétségből a boldogulás virradatához vezet. Csak mindnyájan akarjuk erős és eltökélt szándékkal.

Verpeléti uram pohara magasabbra emelődik s hangja élesen csattan:

— Nem érdemelne a magyar nevezetet, aki nem ezt akarja!

— Ugy is a helyes! — erősíti Csánk Dénes.

— Csak mégis többet mondhatott volna a miniszterelnök egyik-másik dologról — veti közbe Lőrincz Márton.

— Teszem azt? — ugrik föl a Verpeléti uram szemöldöke.

— Hát a gazdasági kapcsolatokról, a buzaértékesítésről s a gazdaadósságok rendezéséről ...

— Mondott az arról eleget, Marci öcsém. És különben sem az a fontos, hogy mennyit mond, hanem mennyit tesz. Gömbös miniszterelnök pedig cselekszik ... Az egész világ tudja róla s figyelik már minden lépését ...

— Ugy van! — bólint a plébános ur.

— Mert ládd-e, megy az minden-hova személyesen, ahol csak segíthet a nemzetén. És helyesen teszi. Szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és néma gyermeknek anyja sem érti a szavát. Eleget hazudoztak ránk az ellenségeink, az igazat is hirdetni kell már felőlünk. Erre pedig senki sem illetékebb, mint a kormány elnöke. A magyar miniszterelnök ne szószátyár vénasszony legyen most, hanem keménynézésű, elszánt és fáradtságot nem ismerő bajvivő, aki bárkivel és bárhol mérközik értünk a lelkes magyar elszántság és tudás fegyverével.

— Mint a Gömbös — toldja közbe Csánk Dénes.

— No, ládd-e, Dénes öcsém, magad monod és úgy is van! Ne itthon beszéljen sokat a miniszterelnök, hanem ott, ahol kell, eleget, megfelelőt és bátran. Mi pedig figyeljük a cselekedeteit és értsünk minél kevesebb szövből, mert eljön az idő nemsokára. én mondom nektek, amikor nem a Gömbös fog sokat beszélni, hanem a Benes, a Titulescu, meg a Jeftics. S az lesz a jó nekünk, mert akkor már nem a mi eszünk szorít, hanem az ő krampacsuk és bocskoruk ...

— Bár már ott tartanánk!

A plébános ur veszi át a szót:

— Ugy vagyunk mi most, szegény magyarok, mint a pusztában bolygó zsidók voltak. Gömbös vezet bennünket az ígért földje felé. És amint Mózes is tette, néha-néha messze eltávozik tőlünk, a legmagasabb hegyek csucára is, hogy a végtelen utat kémlelje. Vigyázzunk, ne üssünk partot a háta mögött, mint az aranyborjuimádó zsidók a pusztában, hanem dolgozzunk kitartással és éljünk egy akarattal a nagy célért, akkor hamarosan az ígért földjére érhetünk. Legfőként pedig ne mi magunk tördeljük a magyar tizparancsolat köztábláit, az összetartozás és sorsközösség két súlyos sziklakövét, mert hosszúság és okatlan bolyongás következtetik utána. A reménytelen mannaválás évei ...

— Ugy van! — zug az általános helyjeslés.

JÁNOS GAZDA.

Mutasd meg szomszédodnak is a **VASÁRNAP**-ot!

SZIVÁRVÁNY

A pull meg az agár

Az agár lustán nyújtózkodott a kastély udvarán.

Messze, idegen országból hozták s egész nap becézték, kedveskedtek neki. Dologtalanul élt és mindig a legjobb falatokat kapta.

Ezalatt a puli terelte a nyáját, dolgozott napestig, segítette a gazdájának, az öreg juhásznak. Selymes, fekete szőre csupa lücsakos volt a harmattól. Hüszéges szeme mégis csak úgy ragyogott, mikor a gazdája tekintete rája simult.

Az agár francia volt, a puli pedig magyar.

Egyik este, mikor a juhász a birkákat beteretelte az istállóba s hazament a lakására, az utja a kastély előtt vitt el.

A puli akkor látta először az agarat. Nagyon csodálkozott rajta, olyan istentelen sovány, hogy láttára majdnem elnevette magát. De azért nem nevetett, mert a kis pulinak, mint afféle magyarnak, jó szíve volt, odament az agárhoz, körülszaglásztta, illedelmesen bemutatkozott neki, aztán megkérdezte tőle:

— Ha meg nem sérteném a nagyságos urat, beteg talán, hogy olyan rossz bőrben tetszik lenni?

Az agár ásitott egyet, lekicsinylően nézett a pulira és franciás kiejtéssel magyarázta neki, hogy köszöni az érdeklődését, de biz ő nem beteg, csak az imént evett meg egy jókora tányér apróra vágott libacombot garnérunggal s aztán azt is elmondta, hogy igen előkelő családból származik, hogy ő nem is kutya, hanem eb.

A puli nyelt egyet, nem szólt semmit s mert a gazdája fittyentett neki, ott hagyta a henegeő ebet. De ettől a naptól kezdve többször találkoztak a kastély előtt. Az agár elmesélte, hogy az ő rokonsága bizony nem dolgozik. Amit dolgozik, azt is csupán kedvtelésből teszi. Kedvtelésből fogja meg a vadászatot a nyulat. Mert úgy tud futni, hogy elér mindent, ami az útjába akad. A rókát is megfogja.

A puli őszinte kutya volt, elismerőleg bólintott, hogy az már valami.

A dicséretre az agár legyintett a fülével:

— A róka semmi! — dicsékedett racscolva s nagyon elbizta magát. — Nem félek én senkitől.

— Tudom, — felelte csipősen a puli — mert elszaladsz. Az előbb mondtad, hogy nagyon tudsz futni.

— Az igaz, — bólintott az agár — de én mindig csak más után futok, de senki elől sem futok el.

— Hát mit csinálasz?

— Szembe szállok vele, aztán megverem.

A puli nevetett:

— A Bodrit is meg tudnád verni?

— Ki az a Bodri?

— A csikós kutyája. Olyan erős, mint a farkas. Minden kutyát földhöz vág.

Az agár mély lélegzetet vett:

— Csak kerüljön elém, majd megtanítom.

Alig mondta ezt, Bodri bekanyarodott a kastély felé vezető úton. A puli behuzódott a kastélykertbe és vékony hangon jelezte:

— Gyin! Gyin!

Az agár tekintgetett:

— Hun? Hun?

Azonban a komondor odaérkezett. Ki akart térni az agár elől, de az agár se szó, se beszéd, nekirentott, hogy megmussassa a pulinak, hogy ki ő. De póruljárt, mert Bodri elkapta az írháját s úgy belevagdosta a sárba, hogy csupa piszok lett a szépen fürdetett szőre. Jajgatott is,

mint a törbe került ördög:

— Segítség! Segítség!

Bodri, mintha mi sem történt volna, tovább folytatta útját. A puli szánalmasan nézett az agárra:

— Ugy-e, megmondtam! Ugy-e, megmondtam!

Az agár fájdalmasan nyögte:

— Nem tudtam! Nem tudtam!

— Látod, — mosolygott a puli. — Ha nem tudtad, akkor mit henegepsz. Most legalább tudod, hogy a magyar kutya három ilyen híres francia ebet is megeszik garnérung nélkül.

Azzal otthagya az agarat és többet szóba se állt vele.

NYÁRY ANDOR.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Zöldségfélék eltevése.

A zöldségkonzerválás legegyszerűbb módja a *lesózás*, mely főleg a tökkáposzta, kapor és zöldbab téli eltevésére ajánlható. A fiatal, nem túlérett *tököt* legyaluljuk és megsózzuk, majd pár órai állás után kicsavarjuk és lemérjük. Minden kilogrammhoz negyed kg. sót számítva, szorosan üvegbe rakjuk, úgy, hogy egy réteg tök után mindig egy réteg só következzék, azután az üveget lezárjuk és hideg helyen tartjuk. Az így eltett tökkáposztát használat előtt jól ki kell mosni. A *kaprot* megmosás és megszáritás után sóval rétegezve, szorosan üvegbe tömjük és használat előtt a sótól jól kiáztatjuk. Zöldbabnál a szálkás részeket lehuzzuk, a végeket levágjuk és minden kilogramm zöldbabot 15 deka konyhasóval rétegezve teszünk üvegbe. Az üveget azután felforralt és lehűtött vízzel feltöltve lezárjuk.

A zöldségkonzerveket legtöbb helyen *gőzben való sterilizálással* készítik. Különösen a zöldborsót, paprikát és zöldbabot.

A frissen szedett sárgahüvelyes babot megtisztítjuk és felszeleteljük és forrásban levő vízbe beleszórjuk. 4—8 pernyi főzés után kiszedve, hideg vízzel lehűtjük, üvegbe rakjuk és a már előzőleg elkészített felöntővízzel feltöltjük, úgy, hogy a lé a babot teljesen elfődjé. A felöntő vízbe literenként 2 deka sót és 2 deka cukrot teszünk, felforraltjuk és kihűtjük, mielőtt az üvegbe kerül. Az üveget ezután lezárjuk és két egymást követő napon negyedóraig sterilizáljuk. Az így elkészített babkonzervet használatkor főzés nélkül beránthatjuk.

Borsókonzervnek legalkalmasabb a frissen szedett cukorborsó. A hüvelyből kiszedett zöldborsót szitára téve, kevésbé sós forró vízben 2—3 percg alámerítjük, azután rögtön lehűtjük. Az így előfőzött borsót üvegbe rakjuk és a zöldbabkonzernél ismertett felöntő vízzel feltöltjük. Az üve-

geket szorosan lekötvé, két egymást követő napon 20—30 percg sterilizáljuk.

Zöldpaprikából a husos, édes, nagyobb példányok alkalmasak eltevésre. Megmossuk, ereit kiszedjük, majd gőzben kissé megpárolva, s négyesével-ötösével egymásbatolva, üvegekbe rakjuk. A felöntő vízbe literenként 20 deka sót teszünk s amint felforr, azon forrón ráöntjük a paprikára. Sterilizálni két alkalommal kell 6—8 percg. A paprika eltevésénél kis üvegeket használunk, mert az üveg felbontása után tovább nem tartható el.

Paradicsom befőzésére a jól beérett, simahéjú példányok alkalmasak. A jól megmosott és szitán megszáritott paradicsomot szárától megszabadítva, nagyobb darabokra vágadjuk, s kanállal kissé megnyomkodva addig főzzük, míg a héjja összeránccosodik. Akkor szitán áttörjük és tovább főzzük, míg csak lekvársűrűségű lesz, majd tiszta üvegekbe töltve és lezárva, mosófazékban vagy üstben fél órán át dunsztoljuk és ott is hagyjuk lehűlni. Biztonság kedvéért a sterilizálást 2 nap múlva 15—20 pernyi időtartamra ismételjék meg.

A *sóskát és spenótot* vagy lesózva rakják üvegekbe, vagy husvágógépen áthajtva megpárolják annyi zsirban, mintha frissen akarnák elkészíteni. Mindkét eljárásnál az üvegeket gondosan lezárva, két egymást követő napon fél órán át gőzben sterilizáljuk. Paradicsomot és paprikát együtt is szoktak zsirban átpárolva eltenni, melyet aztán lecsó készítésére használnak fel.

Ételreceptek

Székelyleves. Fél kilo marhahúst darabokra vágva hideg sós vízben főzünk. Sárgarépat, petrezselymet, zellert adunk hozzá és hagymával, borssal fűszerezzük. Mikor a hús már puhára főtt, egy tojásból kevés zsírral, liszttel és pici sóval felvert galuskát szagatunk a levesbe.

Töltött paprika. A paprikákat — 12—14 darab szép példányt válogatva ki — forró

vízben leforrázzuk és fél kiló darált sertéshus, rizs keverékével megtöltve lábasba tesszük. Ráöntünk egy kiló áttört paradicsomot, kevés vizet és megsóva addig főzzük, míg a rizs megpuhul. Akkor a levet világos rántással berántjuk és izlés szerint cukorral izesítjük.

Paradicsomköret. Fél kiló szép piros paradicsomot keresztbevágva zsírral kikent és morzsával meghintett lábasba helyezünk úgy, hogy az elvágott fele mind egyiknek felül legyen. A paradicsomot ezután meghintjük morzsával, kevés sóval, cukorral és zsírral majd egy kanál tejfelt öntör rá, sütőben megsütjük.

Borsós rizs. 20 deka rizst kevés zsirban 3—4 percig párolunk. Egy egész hagymát, pár szem borsót, petrezselyenzöldet és söt adunk hozzá, majd vízzel felöntve fedő alatt puhára főzzük. Fél kiló zöldborsót zöldpetrezselymes zsirban kevés cukorral, sóval ugyancsak puhára párolunk és mikor készen van, a rizzsel összekeverjük.

H I R E K

Akáclobos kis falumba...

Akáclobos kis falumba,
Viszasír a lelkem,
Akáclobos kis falumba
Visszavárnak engem,
Visszavár az édesanyám,
Visszavár egy barna leány csókja,
Akáclobos kis falumnak
Kicsiny házikója.

Akáclobos kis falumba
Nyúlnak a virágok,
Akáclobos kis falumba
Szébbek a leányok,
Van egy kislány, ki engem vár
Ölelésre tárva ki két karja,
Akáclobos kis falumnak:
Legszebbik virágja.

Beküldte: RÓZSA GYÖRGY
(Somogyacsa.)

Rendelet a hadviseltek és rokkantak érdekében. Fabinyi Tihamér dr. kereskedelemügyi miniszter körrendeletet intézett a minisztérium ügyosztályához, valamennyi hatóságához, hivatalához, intézethez és üzemhez, amelyben utasította a vezetőket, hogy abban az esetben, ha munkások felvétele szükséges, elsősorban vitézeket, volt frontharcosokat, vagy hadirokkantakat alkalmazzanak.

Törpesast lőttek Szabatonon. Sulkowski Viktor herceg tizenhárom éves fia, apja szabatonai birtokán három, ölyvnél valamivel kisebb, egész testén sötétbarna ragadozó madarat lőtt, rozsdaveres fejjel és citromsárga lábakkal. Az ismeretlen madarakat meghatározás végett átadták a gyónki Madárvértárnak, ahol megállapították, hogy az igen ritka törpesas (Aquila minuta) három fiatal példányáról van szó. A sasok megfelelő fészkelőhely hiányában egészen szokatlan módon a nádasban költöttek. A törpesasok nagy kárt tettek a vadállományban, a vadkácsákat röptükben fogták el.

A „létrás ember“

A „létrás ember“. Schaffer Ferenc szobafestő Grác-ból hetekkel ezelőtt elindult, hogy a Grác-budapesti 565 kilométeres utszakaszi létrán tegye meg. Felesége és két leánya gyalog kísérik. Naponta nyolc kilométert, sőt többet is meg tud tenni a nyolckilós létrán, ami nem irigylésre méltó mulatság. Schaffer Ferencnek hosszabb ideje nincs munkája és nyomorúságában született meg az az ötlete, hogy létrarekordot fog javítani. Megállapodott egy létragyárral, mely kétezer schilling jutalmat fizet neki, ha 60 nap alatt Grác-ból Budapestre ér. Utközben levelezőlapokat is árusít. A létrás ember július hó 29-én éjjelkor érkezett meg Budafokra. Néhány napig azon fáradozott, hogy engedélyt kaphasson a budapesti létrás bevonulásra. Schaffert utközben mindenütt barátságosan fogadták és mint mondotta, az osztrákok a vendégszeretethez husz évvel vannak elmaradva a magyarok mögött. Augusztus hó 2-án, délután 5 órakor pedig sikerült bevonulnia a Gellért-terre, ahol természetesen nagy tömeg fogadta a különös utast.

Kézigránátrobbanás a miskolci katonai gyakorlóterén. Július hó 26-án a miskolci katonai elemi lövőtérén kézigránátrobbanás következett *hat ember megsérült.* A sebesültek közül egy őrmester még aznap, egy hadnagy pedig másnap sérüléseibe belehalt. Négy ember könnyebben sérült meg. A vizsgálat folyamatban van.

Mussolini eltávolította saját emléktábláját. Predappiában emléktáblával jelölték meg azt a házat, ahol Mussolini született. Amikor a Duce arra járt és megpillantotta a táblát, csodálkozva állt meg előtte és a következőket mondotta: „Nem is tudtam, hogy már meghaltam. Felhatalmazlak benneteket, hogy azonnal távolítsátok el a táblát. Ha mindenáron szükségetek van egy köre, akkor én megadom a feliratot: „Itt volt egy kö, amelyet a megkövezett akaratóból távolítottak el“.

Hétszáz olasz ifju érkezett Budapestre. Az olasz avangárdisták közel hétszáz főből álló csapata július hó 29-én megérkezett Budapestre, miután Szentgotthárdtól végig a Dunántulon, amerre elbogarott a különvonat, lelkes szeretet köszöntötte az olasz fiukat. A budapesti Déli pályaudvaron nagy és előkelő közönség fogadta az érkezőket. Barsy Aladár miniszteri tanácsos a magyar kormány, Nánássy-Megay Ernő altábornagy a honvédség nevében mondott üdvözlő beszédet, majd Colonna herceg budapesti olasz követ szökött. Az ünnepség lezajlása után az olasz ifjak szállásukra vonultak. Másnap, vasárnap a Várban tisztelegtek Gömbös Gyula miniszterelnök előtt. Az olaszok augusztus hó 10-ig maradnak hazánkban és Gödöllőn meglétekintik a cserkész-világ-táborozást is.

Sulyos szerencsétlenséget okozott egy szabálytalanul hajtó autó. Július hó 27-én éjjel kétlovas kocsiján Ceglédre jött Nagykörösrre Babos Ferenc nagykorösi lakos a feleségével. Az országon egy szabálytalanul hajtó autó nekirohant a kocsinak. A lovak megdöglöttek, az *eltört kocsi* mint egy lándzsa átütötte a szélvédőt, felnyársalta a vállá alatt az autó nő utasát, Dabics Lajosné hódmezővásárhelyi lakost és szétroncsolta az autószerény hátsó részét. Babosék belső sérüléseket szenvedtek. A sofförnek, Pataky Imre hódmezővásárhelyi lakosnak, nem történt baja. Dabicsné haldokolva szállították a ceglédi kórházba. Pataky soffört a csendörök őrizetbe vették.

Kétkeresztes mérég lesz a heresóból. A heresó, ez a fűrészporból előállított népszerű házi szer *veszedelemes mérég.* Eddig mindenütt korlátlan mennyiségben lehetett kapni, aminek az volt a következménye, hogy számos balesetet okozott és öngyilkossági esetek igen nagy százalékában heresóval mérgezték meg magukat az öngyilkosok. Nemesak a közönség, hanem a gyógyszerészek is régóta kívánják azt, hogy a heresót sorozzák a kétkeresztes mérgek közé. A belügyminiszter most eléget tett a gyógyszerészek felterjesztésének és a legközelebb kibocsátatandó, bővített gyógyszerárzsabásba a heresó már mint kétkeresztes mérég szerepel és így csak gyógyszerárzsabákban, orrosi rendelre lesz kapható.

50 pengő kártérítés egy barackfa temésért, melyet elpusztított a rázuhant repülőgép. Még az elmúlt év szeptemberében történt, hogy Antal Géza dr. budapesti rendőrkapitány, vitorlázó repülőgéppel kényyszerleszállást végzett a budapesti határban és lezuhanó gépével Hauser Lőrincné gyümölcstermelő gyümölcsésének egy barackfáján akadt fenn. Hauser Lőrincné kihágás címén feljelentést tett Antal Géza dr. rendőrkapitány ellen a központi járásbíróóság rendőri büntetőbírájánál és egyben 50 pengő kárnak megtérítését is kérte. A Légügyi Hivatal szakvéleményében közölte, hogy a légi járművel harmadik személynek okozott kárt teljes egészében megtérítendő. Pest vármegye központi járásának rendőri büntetőbírája a sértettet kártérítési igényével polgári perre utasította.

PÁSZTORTŰZ

Budai álmodozások

Buda — bizonyos — mindig közelebb állott a magyar lélekhez, mint Budapest.

Buda Attila testvérét, Budát, megtestesítő hun mondáival, Mátyás király országglásával, a magyar honvédek hősi fegyvertényével — még a 150 éves török megszállás és osztrák császárius kazárnyaberendezkedések dacára is — a szülárd, a nagy, a dicsőséges magyar multat, az ezer évekre ható faji erőt idézi az emlékezetbe nemcsak a tudósok, költők írásai által, hanem a hívő nép regélgetéseiben is... S amikor rosszra, siralmasra fordul a magyar sors, profétikus szent buzdításul és a szebb jövő nagy célkitűzéseire fogadalmul a megrendült egész nemzet lelkén végigszánt a szent fohász acélja:

— Él a magyar, áll Buda még!

Ezek a mai idők is olyanok, amikor minden magyarnak mindennap rá kell gondolni és Szent István napjának közeledtével fel kell zárandokolni az ősi dicsőségeiktől koronázott öreg Budára.

Budapest még olyan ifju, hogy a szeplő is élesebben kíválik mozgalmat életének arcáról. Budapest, kifejezetten Pest, az üzletesek, az üzletkötések rohanó, lármás világvárosa. A gyönyörű fekvésű Buda — az éjfélig tündéresen megvilágított Halászbástyájával, koronázó Mátyás-templomával — maga a nyugalom, a fenség, a köbe vésett szent nemzeti történelem. Így nem csodálható, ha egyben a messzenézó, a nagy multnak porba szórt drága gyöngyeit keresgető, számontartó, újból ereklyés gyöngyosorba fűző magyar álmodozóknak szent földje is, ahol királyi várunk ékesedik, ahol a szent király jobbát, koronáját, kardját, palástját, aranyalmáját őrzik s ahol a törvények legfőbb örüül a mi nyílt tekintetű Kormányzónk is él.

A mult álma és a jelen küzdelme itt — Él a magyar, áll Buda még! — egy nagy hitben, egy nagy akarásban ölelkeznek s az erőt adják, az erőt merítik az isteni kinyilatkoztatásként ragyogó történelmünkből, amelynek budai regősei az öreg Viraág Béla budai szerkesztő izzó-magyar „Budai Napló” lapjában egy nagy „budai gondolatot” bocsátottak szárnyra. Elmondják, megírják most, hogy az üzletieségéről, szórakozó lokáljairól, szép asszonyairól világtávlatokban híras, kétes népszerűségű Budapestet, melyet még a jóakaratu külföldiek is minduntalan összetévesztenek, felcserélnek levélcímezeiken, ajánlgatásaiknál, vaskos szórakozást és élvezeteket hajszoló kiruccanásaiknál a balkáni oláh fertő Bukaresttel, nevezzük egy-

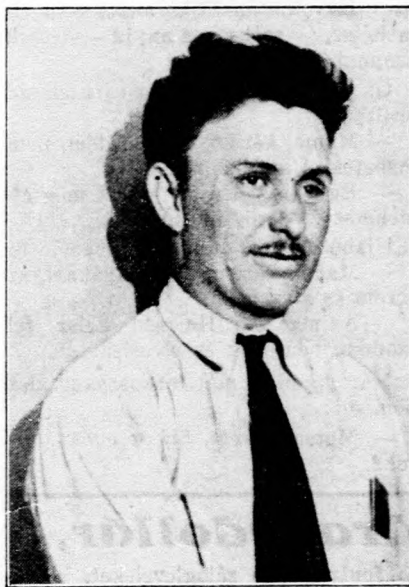
szerűen — Budának! ...

— Él a magyar, áll Buda még!

Ha a költő fohásztát idézzük, s ha a Kelet négyyszáz milliós mohamedánjaira is rágondolunk, melynek az ősi Budun az itt pihenő mohamedán szent dervis, Gül Baba, a rózsák atyjának sírja után is szentelt város, szemben az idegenek nyelvén a pestist jelentő Pest-nevezettel, nem lehet, nem szabad mosolyogni a lelkes budai álmodozók felvetett „budai gondolatán”, hogy a magyarok fővárosát nevezzük egyszerűen Budának... Hiszen Attila kardja is felénk villan e bűbájos ősi nevezetnek szent oltári tüzeket lihegő ködéből, ami viszont borongós történelmünkből párázik ilyen dicsteljesen.

MÓRICZ PÁL.

Egy egész szállót felrobbantott egy öngyilkos. A csehországi Brünnben július hó 31-én, reggel 8 órakor az Európa-szállóban borzalmas erejű robbanás történt. A négyemeletes szállóépület egyik utcai frontja az első emelettől a tetőig elpusztult és a rombadőlt épületrészek hatalmas robajjal hullottak alá az utcára. A környező utcák házainak nemcsak ablakai törtek be, de a robbanás ereje letepte a házak falának vakolatát is. A szörnyű katasztrófának eddig 7 halottja és sok sebesültje van. A robbanást emberi kéz okozta, egy megbomlott idegzetű, munkanélküli építészgyakornok: Knop Artur robbantotta fel ekrazittal a szállót, hogy merényletet kövessen el önmaga és a társadalom ellen. A tett értelmi szerzője, menyasszonya és gyermeke is elpusztultak.

Wiley Post.

amerikai repülő, aki hét és háromnegyed nap alatt tette meg a föld körüli utat.

Ontsd, drága földünk ...

Drága föld, tárd ki, ontsd a kincsedet, Adj gyermekednek mindent, mit lehet! Terajtd kívül ugy sincs semmije, S nem védi más meg soha, semmi se!

Te vagy az anyja, aki eteti, Testére ruhát csak te adsz neki, Könnyét letöröld s fogod a kezét, Hogyha búsultan ernyed szerteszt...

Adj, drága földünk kenyeret nekünk, A vad sors ugyanis kegyetlen velünk, Évezres multunk tapodja sárba, És mint mi vagyunk, nincs olyan árva!

Ontsd, drága földünk, ontsd a kincsedet, Ments veszendőből, amit még lehet! A te szent erőd le nem gyűrhető, A te mélyeden nyugszik a tető!

Te akkor is álls, ha pusztul minden, Mert őserő vagy: benned az Isten, S a teremtésnek minden ereje, Te adsz kenyeret és reményt vele!

Nyujts, drága földünk, nyujts reményt nekünk: Hogy rabok soká már nem lehetünk, Hogy a tetterünk is terem magot, Élő a magyar, már nem tetszalott!

Ontsd, drága földünk, ontsd a kincsedet! Reménylő magyar téged mind szeret, Tetőd várja a hitet, erőt, Tápláld, öleld át és ne hagyd el őt!

Irta: MÉZES JÁNOS.

Kétszáz ember vetette magát bele egy tűzhányó kráterébe. Japánban, a vulkán-öngyilkosság rejtélyes járványa ismét tizenkét emberéletet követelt áldozatul. Minden rendőri óvintézkedés ellenére egyetlen napon tizenkét öngyilkosjelölt vetette bele magát a Tokió közelében emelkedő Mihara-vulkán izzó kráterébe. A Mihara krátere évtizedek óta különös vonzóerőt gyakorol a japánokra s igen sokan öngyilkosságra szánják el magukat, hogy a szent vulkán kráterének tűzében hamvadjanak el. Julius elseje óta több, mint kétszáz ember vetette bele magát a kráter torkába. A rendőrség most azzal a tervvel foglalkozik, hogy teljesen lezárja a kráter környékét és senkit sem enged fel többé a vulkán peremére.

A rendőr karjaiba zuhant egy 80 kilós szerelő. Winter István székesfehérvári villanyszerelő az egyik villanypóznán szerelési munkát végzett. Közben megszédült és kezével ráesett a magasfeszültségű vezetékre. A villanyáram rázni kezdte, mire Winter kinjában kiabálni kezdett. Erre figyelmes lett Jankovics Ferenc rendőrfőtörzsörmeister és a villanypózna alá szaladt. Winter elengedte a vezetékét és a rendőr karjaiba fogta fel a 80 kilós embert. Az összetöréstől meg is mentette, de maga súlyosan megsebesült.

T R É F Á K

Kolduskongresszus Amerikában. „Hobóknak” nevezik a gyalogszeres koldusokat. Van nekik királyuk is, Charlie Pearce-nak nevezik az amerikai koronázatlan kolduskirályt. Ez a „Hobókirály” most a kanadai Winnipeg város polgármesterénél kihallgatásra jelentkezett, engedélyt és segítségét kérte, hogy ott a nyár folyamán nagy kolduskongresszust tarthassanak. Amidőn pedig Webb polgármester ur megtagadta a hozzájárulást, az amerikai „Hobókirály” nagy mérgesen tovább gyalogolt.

Arany- és ezüstpénzek ára (1933 augusztus hó 1-én.)

Ezüstpénzek: egy darab egykoronás 20½ fillér; kétkoronás 59 fillér; ötkoronás 1 pengő és 51 fillér; régi egyforintos 79 fillér.

Aranypénzek: egy darab huszkoronás arany 33.50 pengő; Napoleon-arany 32.65 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, fülbevaló, karperec, nyaklánc, stb.) grammonként 3 pengő 10 fillér.

Színarany kilogrammja 5160 pengő.

Színezüst kilogrammja 76 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Ökörfarkkóvó virágját hol lehet értékesíteni? (B. A., Nádújfalú.) **Felelet:** Tessék Miklós gyógynövény rt.-hoz fordulni, címe: Budapest, V., Vilmos császár-ut 6. Egyébként a céget felkértük, hogy közvetlenül tegyen önnek ajánlatot.

Kérdés: Mikor nagyobb a buza-termés összszütye, ha korábban aratjuk, vagy ha később? (Sz. F., Püspökladány.) **Felelet:** A gabonamagvak érésük alatt sok vizet veszítenek, miáltal mennyisége tetemesen csökken. Ha korábban arat, természetesen, hogy a még el nem párolgott vízmennyiséggel együtt az összszütye nagyobb lesz.

Kérdés: Kell-e a gazdasági traktor után közmunkaváltást fizetni? (B. B., Makó.) **Felelet:** Kell, épügy, mintha ígás fogatna volna.

Kérdés: Örömmel olvasom a német és olasz cserereakció híreit. Szeretném a fiamat jövőre Németországba küldeni, hol és mikor kell jelentkezni? (K. S., Nyírmihálydi.) **Felelet:** Tessék jövő év februárban a Faluszövetségnek bejelenteni szándékát. A Szövetség minden közelebbi tájékoztatást meg fog adni.

Kérdés: Hadikölcsönsegély kérvényemet még nem intézték el, hova forduljak? (H. P., Kisgyőr.) **Felelet:** Olvassa el 31-ik számunkban Á. N. S. Kénderes címre küldött üzenetünket. Levélből úgy látjuk, hogy aránylag jó viszonyok között él és így hadikölcsönsegély kérvényének kedvező elintézésére nincs sok remény.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

W. J. Bodakajtor-Felsőszentiváni pusztá, D. P. A. Ősöd, Hitelszövetkezet, Fegyvernek: Kérdéseikre levélben válaszolunk.

Még haszon se legyen belőle?

A fiatal gróf sirva könyörög az apjának, hogy azonnal adjon neki ezer pengőt, mert ennyi pénzt elkártyázott és becsületbeli dolog, hogy ezt huszonnégy óra alatt kifizesse.

— És ki nyerte az ezer pengőt? — kérdezte az öreg gróf.

— A Poldi báró.

— Na, ülj le erre a székre és várj itt addig, míg visszajövök.

Az öreg gróf elment Poldi báróhoz és ott megtudta, hogy fia csak ötszáz pengőt veszített. Éktelen haraggal rohant haza és rátámadt a fiára:

— Te haszontalan, ötszáz pengőt kártyáztál el és tőlem ezer pengőt akartál kicsalni?

— Hát igen, papa, — védekezett a fia — gondoltam, ha már egy ilyen disznóságot csináltam, még hasznom se legyen belőle?

Fogfájás és temetés.

A tanácsos ur már hosszabb idő óta kezelte magát egy fogorvossal. Egy napon, mielőtt a fogorvos belekezd a furásba, azt mondja a tanácsos:

— Doktor ur, ma egy kicsit jobban megkínozhat.

— Miért? — kérdi csodálkozva a fogorvos.

— Temetésre megyek!

A kis iskolakerülő.

Reggel fél nyolckor Mórička elkezd ordítani az ágyában:

— Mama, kérem, fáj a hasam, nem mehetek el az iskolába.

— Egy kis hasfájás miatt még elmehetsz, — szól rá az anyja — tessék azonnal öltözködni.

Öt perc múlva Mórička újra elkezd ordítani:

— Mama, kérem, fáj a fülem, nem mehetek el az iskolába.

— Egy kis fülfájás miatt még elmehetsz . . . rögtön kelj fel.

Ujabb öt perc múlva:

— Mama, kérem, fáj a nyakam, az orrom és a szemem.

— Az nem baj. Ha nem kelsz fel azonnal, odajövök és elverlek.

Mórička most már torkaszakadtából bömböli:

— Mama, kérem, fáj az egész gyerekek!

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad **Barna-bank**, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16., 104—67.

Miért vonít a kutya?

A villatulajdonos átmege szomszédjához és ezt mondja neki:

— Kérem, uram, végtelenül leköteleztem, ha a kutyáját valakinek elajándékozna. Soha sincs tőle nyugta a családomnak, tegnap például, amikor a lányom énekórát vett, olyan vonítást vitt véghez, hogy az már sok.

A szomszéd vállát vonogatva feleli:

— Sajnálom, uram, de az ön lánya kezdte.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

R . v . z . ó .

(Beküldte Visnyei János Felsőmocsolád-ról.)

2. Szórejtvény.

villa o nótám

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

3. Szórejtvény.

**1933. augusztus 15
MA**

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

4. Szórejtvény.

2 oszlop

(Beküldte Németh Emmy Rácabűrsől.)

5. Szórejtvény.

**T T nehézséget csináló
(-ok)**

(Beküldte Szemenyei János Orosházáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 35-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 29-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Arisztokrata.** 2. Szórejtvény: **Névjegy.** 3. Szórejtvény: **Népművelődés.** 4. Szórejtvény: **Padlás.** 5. Pontrejtvény: **Megérett a buzaalakás.**

Megfejtették: Szemenyei János, Dunavecsei Hangya, Szakács Sándor, Szalczér András, Gulyás Sándor és fia, Szekeres Ferenc, Günther András, Nagy Dezső, Vámos Gyula, Földes János, Máté Tóth Gyula, Varga Anna, Biró Irén, Zókay Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Gulyás Sándor (Melinda-major) és Szakács Sándor (Jákó).

A 30-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (35)

A nedves kéz összenyomta a géjét és amikor kissé alább hagyott a szorítással és ő lélezgethöz jutott, utálatosan édeskés kloroformszag töltötte meg az orrát és tüdejét. Védekezni akart, de légzőszerve akaratlanul is beszívta magába a mérgezett levegőt és az altatószer elvette eszméletét. A sötétségben, mely most körülvette, a csillagok táncolni kezdtek, egyesültek és mint megannyi villogó aranykereszt, kezdtek a szeme előtt forogni. A lendület körülötte mind jobban fokozódott. Szemével igyekezett követni ezt a tébolyodott forgást, de már csak csattogó fehér fogakat látott, melyek azzal fenyegették, hogy könyörtelenül összemorzsolják. Majd végtelen teret látott tele csillagokkal és briliánsokkal. Még egy szikratenger következett és feneketlen sűrű sötétség borította el agyát, mely mázsás sullyal nyomta össze egész lényét. Aztán mindennek vége volt. Sötét éjjel... A holdfényben egy tör villant meg...

V.

A veszélyes ajándék.

Pár óra múlva a detektív fejében kezdett oszladozni a narkózis hatása. Valami hideg nedvességet érzett a homlokán. Nagy erőfeszítéssel feltápáskodott. Lassan megállapította, hogy a fejére állandóan csepegett valami. Eső volt, mely egy nyitva hagyott tetőablakon hullott rá, de nem tudott meg sem mozdulni.

Eszméletlenül esett ismét vízszára és szemeit lehunyta.

Arra emlékezett csak, hogy este elrejtőzött a téli kertben s ott egy párbeszédet hallott. S most a télikert ajtajánál találta magát. Pfuj! Ez az átkozott kloroformszag! De a nedvesség és hideg visszaadták emlékezőképességét. Tarkója rettentően fáj és teljesen merev volt.

Hány óra lehet? Hogy jusson innen ki?

Meg akarta nézni az óráját, de az eltűnt. Mi az ördög? Eltűnt az órája? Mit jelentsen ez? Hát itt rablótámadásról van szó? Tarcája után nyult. Ekkor vette észre, hogy az egész zsebét felmetszették.

Talányos és különös! De sértetlen volt. Végigtapogatta magát, attól félve minden pillanatban, hogy a bugyogó vér utálatos melegét fogja érezni. De nem talált semmiféle sebesülést a testén.

Most ismét megpróbált felemelkedni és végre mégis lábra állt. Csodálatos érzése volt egész testében. Legszívesebben folyton nevetett és fecsegett volna; értelmetlen és tréfás szavakat mondogatott magában. Agya még nem volt teljesen tisztá ahhoz, hogy gondolatait rendezze és szoros, összefüggő láncá alakítsa.

Leült egy székre és pihent.

Hogyan jusson ki innen?

Talán legjobb volna a vár parkján keresztül. Természetesen első sorban ajtót kell találnia, mely a télikertből oda nyílik.

Lassankint eljutott egy ajtóhoz és nem sokára a parkban találta magát. A nagy fák alatt sötét volt. A nedves hideg majdnem megfagyasztotta ereiben a vért.

*

Egy idő múlva egy frakkos ur gyűrött ruhában, hajadonfővel a várpark kerítéséről a vár előtti térre ugrott, hol a közlekedés a legnagyobb volt. A tömegben természetesen nagy feltűnést keltett. Rendőrért kiáltottak és letartóztatták.

Amikor végre egy autóban a rendőr mellett ült, hogy a rendőrségre hajtsanak, Cardon kivette igazolványát a zsebéből és megmutatta a rendőrnek.

— Oly gyorsan, amint csak a gép bírja, menjünk a Fazor 30. szám alá.

A rendőr engedelmességet és megadta a sofförnek az uj címet. A detektív nyögve fogta két keze közé a fejét, visszadőlt a kocsipárnájára és szemeit lehunyta.

— Csak ne jönnék későn — mondotta magában. — De nem sok reményem van, hogy meglelem a leveleket. Most már azóta megelőztek. És a nyomorultak ezalatt elvették az értelmemet. Elaltattak, ezt nem lehet letagadni.

Az autó hirtelen megállt. Cardon támoiyogva szállt ki.

Félelemmel teli szívvel pillantott fel a harmadik emelet ablakaira. Azok világosak voltak és mozgó árnyékok látszottak a függönyökön.

— Késő — mondotta a detektív. — Gondoltam. De mégis fel kell mennem.

Kiadta a rendőrnek a parancsot, hogy lent várjon rá és mindenkit tartóztasson fel, bárki legyen is az.

Átment a „Fekete Róka“ kávéházba és négy csésze erős feketekávé rendelt. Régi ismerőse, a pincér, kitől a kabátját és sapkáját kikölcsönözte, mosolyogva jött elébe.

— Remélem, jó szolgálatot tett uraságodnak az esőköpenyegem. Mikor fogom visszakapni?

— Amint a zsebéből kilopott táviratot visszkapom, — válaszolta a detektív, mialatt az első csésze kávé felhajtotta.

— Hogy tetszik ezt érteni?

— Ahogy mondtam, — és kitta a második csészét.

— Ez tévedés. Én csak arra emlékszem, hogy az urnak egy táviratot adtam át. — E szavak után menni készült.

— Várjon csak, kedves barátom. Hova oly sietve?

— Sokkal több dolgom van, hogysem ostoba dolgokat fecseghessek itt berugott vendégekkel, kik nem tudják, mit beszélnek.

— Igazán?

— Igen!

— Nekem is van még dolgom, — mondotta a detektív, mialatt a harmadik csészével is végzett. — Arra azonban van időm, hogy önnel beszéljek. Szeretnék önnek valamit mondani és azt hiszem, ez érdekelni fogja. De, ugye, azért mi jóbarátok maradunk?

A pincér közelebb jött, bizalmatlan kíváncsiság ült az arcán.

— Nos, — kérdezte. — Mi tetszik?

— Szidorovszky Richárd gróf alvezredes fent van? — kérdezte a detektív.

— Ki az?

— Ne tesse magát, nagyon jól tudja, hogy kit gondolok.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 1-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza: tiszai 77 kg-os 9.70-9.95; 78 kg-os 9.80-10.05; 79 kg-os 9.90-10.15; 80 kg-os 10.00-10.25; felsőtiszai, jársági, fejérmegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 9.20-9.40; 78 kg-os 9.30-9.50; 79 kg-os 9.40-9.60; 80 kg-os 9.50-9.70. Pestvidéki rozs 6.05-6.20, egyéb rozs 6.05-6.20; tak. árpa elsőrendű 7.00-7.20; zab elsőrendű 7.80-7.90; zab másodrendű 7.60-7.70; tiszántúli tengeri 7.80-7.90, egyéb tengeri 7.80-7.90; korpá 5.00-5.10; 8. liszt 7.50-7.70 pengő métermázsánként.

Határvidéki. Buza októberre: 9.93-9.95, márciusra: 10.97-10.98. Rozs októberre: 6.72-6.74, márciusra: 7.58-7.61. Tengeri augusztusra: 7.93-7.94, szeptemberre: 8.12-8.14, májusra: 8.52-8.54 pengő métermázsánként.

Vetőmagvak. Káposztarepce 23.50-23.75, bíborherce 42-44, zöld (expressz) borsó 13.50-14, szárított répaszelt 8-8.25, ősziborsó, irányár 18-20, Viktória-borsó 14-15, szöszbükköny 30-32, pannobükköny 18-20, fehérherce 120-150 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 6, borsóhéj 6, borsókorpa 6, buzakonkoly 5, konkolydara 6, lenmagpogácsa 12.50, napraforgópogácsa 7.75, repecpogácsa 7.75, rozskonkoly 4.75, rozskorpa 5.25, rozsocsu 5, rozstakarmányliszt 6.95, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 22, tökmagpogácsa 14 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű, új 3.70-4.30, harmadrendű, csomagolásra 2.80-3.60 lucernaszéna 4.60-5.60, zabosbükkönyszéna 4-4.20, takarmányárpa 3.80, alomszalma, elsőrendű 3.40, alomszalma, másodrendű 2.50-3, zsupszalma 4.50, zsupszalma, 1 kéve 25-30 fillér.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 0.68-0.75, kivételesen 0.78-0.80, másodrendű 0.60-0.67, harmadrendű 0.50-0.58 pengő kilogrammonként elsőszilyban.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.42-0.45 elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.42-0.45, 1½ éves üszök 0.38-0.42, 1½ éves tinók 0.38-0.42, fiatal, friss fejős tehén 0.55-0.65 pengő kilogrammonként elsőszilyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, kistfogas ürök páronként 100 kg vagy azon felüli szilyban 0.36-0.40, prima fiatal bárányok páronként 75-80 kg között -0.36-0.40 pengő kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsalva, páronként 6 kg sulylevonással.

Vágómarhavásár. Ökör, gyengeminőségű 36-39, bika, legjobb 58, tehén, legjobb 50, középminőségű 45-48, gyanze 36 fillér kilogrammonként elsőszilyban.

Sertésvásár. Könnyűsértés 70-72, középminőségű 76-78, kivételesen 80, nehézsertés 78-80 fillér kilogrammonként elsőszilyban.

Lóvásár. Csikó 30, ígás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 150-350, ígás kocsiló

(könnyű nyugati fajta) 120-265, alárendelt minőségű 40-160, vágólovak 30-110 pengő darabonként.

Gyapju. A külföldi és hazai piacon az utolsó hét alatt semmiféle jelentős esemény nem fordult elő. Hazánkban a szórványosan létrejött kötések a vevők előnyére alakultak.

Nyersbőr. Marhabőr, minden sulyban, magyar 0.65, tarka 0.75, borjubőr, rövid lábbal 1.55-1.60 pengő kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke darabja 0.70-2, tyúk darabja 1.50-3 pengő. Leölt baromfi: hizott lud és ruca kg-ja 1.20-1.50, csirke 1.60-2.40, tyúk 1.10-1.50, libamáj 2-6 pengő.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 0.32, lefölözött tej literje 0.08-0.10, tejszín literje 2.40-2.80, tejfel literje 1.20-1.50, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 2.20-2.80, szedett vaj 1.80-2.20, tehénturó -0.40-0.80, juhturó 1.50-2.20, grói sajt 2.20-2.40, trappista sajt 1.60-2.40, emmentáli sajt 2.40-4 pengő.

Zöldség. Sárgarépa, csomója, zöldjével 3-12, petrezselyem, csomója, zöldjével 3-12, zeller, zöldjével, ujdonság, darabja 2-6, kalarabé, zöldjével, darabja 1-4, karfiol 30-70, vöröshagyma, zöldjével, csomója 2-6, makói kg-ja 8-14, fokhagyma 24-30, csomója, zöldjével 6-20, cékla 14-20, fejeskáposzta 6-14, kelkáposzta 6-16, vöröskáposzta 36-60, fejeskáposzta, darabja 2-10, torma 30-160, burgonya, ujdonság kg-ja 6-12, kifli 16-20, champignon gomba 1.00-2.40, mezei csiperke 1.00-1.40, fekete retek 10-20, hónapos retek csomója 4-14, uborka 12-30, zöldpaprika, darabja 2-18, tök, főző, 3-8, paradicsom, ujdonság 40-1.20, zöldbab 8-14, zöldborsó 12-32, sóska 12-24, paraj 14-24, zöld tengeri, esővenkint 8-8 fillér.

Gyümölcs. Alma 0.20-0.60, körte 0.24-0.60, cseresznye 0.16-1, meggy 0.20-0.90, őszibarack 0.25-2, kajszinbarack 0.20-0.80, málna 0.40-0.70, csemegezőlő, ujdonság 4.50-7, zöld dió 0.30-0.60, zöld mandula 0.40-0.50, héjazott mandula 4-7, erdei szamóca 0.80-1.60, ribizli 0.20-0.40, egres 0.10-0.50, sárgadinnye, ujdonság 1-2 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A borárak továbbra is lassan emelkednek. Tömegborokat hi-kint és Malligandfokonként 1.70-2 pengőt fizetnek. Különösen alacsonyabb foku (10-12 fokos) tömegborok már nehezen találhatók.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben az árak változatlanul zárultak. A detailforgalomban e héten esendes volt a forgalom és denaturált szeszt 5 barell vételénél 77 pengőn, 1 barell vételénél 81 pengővel jegyzik. **Gyümölcspátinka.** Az érdeklődés törökpálinkában továbbra is élénk és jobb vételkedv mellett 2.80-2.85 pengőn jegyzik. **Seprópátinka** jobb árban talált elhelyezést. **Szilvapátinka** ó nyári áru 4.10 pengőn, ó két áru 5 pengőn volt ajánlva. Az árak 10.000 literfokonként +3% forgalmi adóval értendők. **Borpiac.** Az exportálásra kerülő borok feljavítására szolgáló borpiaclet ára 38.41 pengő ismert feltételek mellett.

Fapiac. A Fabezozatali Intézet 1200 vagon erdélyi fenyőfűrészáru behozatalát engedélyezte és így a pillanatnyi szükséglet biztosítva van. Az árak a termelők magasabb árkövetelése miatt emelkedő

irányt mutatnak. — **Tüzifában** szerény keretekben megindult a forgalom. Száraz bükkhasáb ára 285-290 pengőre emelkedett, míg száraz cserhasáb 235-245, gyertyánhasáb 255-260, akácásáb 230-235, friss bükkhasáb 245-258, téli szállításra 265-268, friss cserhasáb 205, cserdorong 190-195 pengő budapesti paritásában. **Lombfancmüek** közül ujabban a diófát is keresik a tölgygömbfán kívül, egyéb cikkekben azonban alig van forgalom.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára augusztus hó elsején. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* angol font 1920-1960; dollár 413.00-423; kanadai dollár 381.00-401; hollandi forint 230.90-234.10; német márka 135.70-136.60; svájci frank 110.70-111.40. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* cseh korona 16.95-17.05; szerb dinár 7.80-8.30; francia frank 22.30-22.50; lengyel zloty 64.35-64.85; román leu 3.46-3.44; bolgár leva 4.00-4.26; osztrák schilling 77.50-80.50 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, augusztus 6. Állat- és kirakodóvásár: Abádszalók.

Hétfő, augusztus 7. Állat- és kirakodóvásár: Ádánd, Balassagyarmat, Érd, Kalocsa, Kenderes, Kétegyháza, Komárom, Mekenyes, Mezőkeresztes, Nádudvar, Örkény, Pápóc, Pásztó, Pécs, Rakamaz, Sárkeresztúr, Sárvár, Sopron, Üllő, Várpálya, Velence, Veszprém. — **Állatvásár:** Eger, Sümeg. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Sajószentpéter, Somogyvár, Zalaszentiván. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagyesztergom, Nagykapornok. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Rajka. — **Kirakodóvásár:** Vaja.

Kedd, augusztus 8. Állat- és kirakodóvásár: Gönc, Kalocsa (marha- és sertésvásár bizonytalan), Mihályi, Nagyborzsony, Pásztó, Sellye, Sóskut. — **Állatvásár:** Sátoraljaújhegy. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kerkasztmiklós.

Szerda, augusztus 9. Állatvásár: Csorna. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hedrehely.

Csütörtök, augusztus 10. Állat- és kirakodóvásár: Berettyóújfalú, Dömsöd, Győrszentmárton, Kecskemét, Kiszombor, Lövő, Mélykut, Szentdienes, Tiszapalkonya, Tolna. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Berzenca, Csabrendek, Nagyberki, Vasvár. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Bő. — **Állatvásár:** Devecser. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szentgyörgyvölgy.

Péntek, augusztus 11. Állat- és kirakodóvásár: Derecske, Gyoma. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kaposméd.

Szombat, augusztus 12. Állat- és kirakodóvásár: Gyoma. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Makó.

KIADJA:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 AUGUSZTUS 6—12.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap

6

8.30: Hírek. **8.45:** Hírek a jamboreeről. **9:** Egyházi zene és szentbeszéd a gödöllői IV. „Világjamboree“-ről. Az ünnepi szentmisét a hercegprimás ur öm-nenciája mondja. **11.15:** Evangélikus istentisztelet a bécsikaputéri templomból. Prédikál Turóczy Zoltán győri lelkész. **Utána:** Időjelzés, időjárásjelentés. **Majd:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; közreműködik Némethy Ella; operariák. **2:** Gramofonlemez; operarészletek. **3:** A m. kir. földmívelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Westsik Vilmos: „A szalmatrágyázás“. **3.45:** Üzenetek a cserkésztáborból. **5:** Megemlékezés az I. honvéd és az I. népfőlkelő gyalogezredről. Balassa Imre előadása. **5.15:** Budapesti Koncert Szalonzenekar; szóragoztató zene. **6:** Angol cserkészvezérek a mikrofon előtt. **6.20:** Sárváry János tárogatózik. Zongorán kíséri Kazacsay Tibor. **6.50:** Aszlányi Károly vidám csevegése. **7.20:** Időjelzés, hírek. **7.30:** Operettelőadás a Studióból. „Güllü baba“. Zenés színjáték 3 felvonásban. Szövegét írta Martos Ferenc. Zenéjét szerzette Huszka Jenő. Közben kb. **10:** Sporteredmények. **Majd:** Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. **11.15:** Egy magyar anya különböző nyelveken üdvözlő a külföldi cserkészszülőket. **11.30:** A távol külföldről érkezett cserkészek rádióüzenetei a jamboreeről.

Hétfő

7

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** Két külföldi író útja Magyarországon a múlt században (Felolvasás.) **Utána:** Gramofonlemez. **10.45:** Hírek a jamboreeről. **11.10:** Nemzetközi vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Helyszíni közvetítés Gödöllőről. **12.40:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Utána:** Gramofonlemez. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyámhírek. **3:** Üzenetek a cserkésztáborból. **4:** „Félóra a leányszobában.“ Ujjné, Mikola Ilona előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Kálly Jenő zongorázik; komoly zene-

művek. **5.45:** „A magyar evezőssport és az Európa-bajnokság.“ Vitéz Csik László dr. előadása. **6.15:** Margittay Margit magyar nótákat énekel Bura Sándor cigányzenekarának kíséretével. **7.30:** „Egy régi délután.“ Schöpflin Aladár novellája. **8:** Popper Dávid emlékezete. Közreműködnek: Kötsky Jolán, Grossmann Vera és Hüttner Pál (gordonka). Zongorán kísér Késa György. **10.25:** Időjárásjelentés. **10.30:** Károlyi Dezső szalon- és jazzzenekara, Solthy György énekszámáival. **11.30:** Helen Erss és Alise Dzirkal dalokat énekelnek. Zongorán kísér dr. Herz Ottó.

Kedd

8

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** „A magyar népmese.“ (Felolvasás.) **Utána:** Gramofonlemez. **10.45:** Hírek a jamboreeről. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Szervánszky szalonzenekar. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Győri Vörös Misi cigányzenekara. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **3:** Üzenetek a cserkésztáborból. **4:** Gyökössy Endre meséi. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Budapesti Hangverseny zenekar; operettrészletek. **6:** „Kutyaportrék.“ Kittenberger Kálmán felolvasása. **6.30:** Fehér Ilonka hegedül. Zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly zeneművek. **7:** Gramofonlemez. **8:** „Tábor-tűz.“ Helyszíni közvetítés Gödöllőről. **9.30:** Időjelzés, hírek, ügétverseny-eredmények. **9.50:** Rácz Zsiga cigányzenekara. **10.20:** Időjárásjelentés. **10.25:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szóragoztató zene. **11.30:** A távol külföldről érkezett cserkészek rádióüzenetei a jamboreeről.

Szerda

9

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** Régi elmélkedés a pipáról. (Felolvasás.) **Utána:** Galli-Curci gramofonlemezei. **10.45:** Hírek a jamboreeről. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Horváth Margit énekel, Gémes Irén zongorán kíséri Polgár Tibor. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Zenekari hangverseny; szóragoztató zene. **2.45:** Hírek, élelmiszer-

árak, árfolyamok. **3:** Üzenetek a cserkészszárból. **4:** Kurina Sini cigányzenekara. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Vízieszközök. Helyszíni közvetítés a csepeli Dunaágról. **6:** Budapesti Polgári Dalkör. **6.45:** „Az ember és az éghajlat.” Cholnoky Jenő előadása. **7.15:** Budapesti Hangverseny Zenekar; szórakoztató zene. **8.30:** Időjelzés, hírek. **8.45:** Színműelőadás a Studióból. „Varázsló.” Színjáték 5 képből. Irta Kürthy György. Utána kb. **10.45:** Időjárásjelentés. **Majd** Mocsányi-Lakos jazz zenekar.

Csütörtök 10

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** Magyar városok. (Felolvasás.) **10.45:** Hírek a jamboreeről. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Helyszíni közvetítés a cserkészszárból. **12.35:** Időjelzés, hírek. **12.50:** A Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara; szórakoztató zene. **Szünetben:** Időjárás- és vízállásjelentés. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **3:** Üzenetek a cserkészszárból. **4:** „Magyar iparművészet.” Szokolay Béla előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Pertis Jenő cigányzenekara. **6:** „Az édes anya a versekben.” Móra László előadása. **6.30:** Waldbauer-Kerpely vonósnygyes; komoly zeneművek. **7.30:** „Magyar vigasság 1575-ben.” Vándor Kálmán előadása. **8:** Budapesti Hangverseny Zenekar az Állatkertből. „Operett-részletek.” Közreműködik Sebők Stefi és ifj. Toronyi Gyula. Szünetben kb. **9.30:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **11:** Bura Károly cigányzenekara. **11.30:** A távol külföldről érkezett cserkész rádióüzenetei a jamboreeről.

Péntek 11

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** Időszéri anyag. (Felolvasás.) **Utána:** Gramofonlemez. **10.45:** Hírek a jamboreeről. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Ungvári Szalai Lajos cigányzenekara. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara; szórakoztató zene. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **3:**

Üzenetek a cserkészszárból. **4:** Pozdora Pál nótákat énekel. Zongorán kíséri Polgár Tibor. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Amít a közönség nem lát a vízipólóból.” Vitéz Jónás István, a Magyar Uszó Szövetség vízipóló kapitánya előadása. **5.30:** Mándits szalonzenekar. **6.15:** „Szélmalomharc.” Lambrecht Kálmán előadása. **6.45:** Gramofonlemez. **7.45:** Külföldi negyedóra. **8:** Táború. Helyszíni közvetítés Gödöllőről. **9.30:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés, versenyeredmények. **9.45:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek. **11.15:** „Die Bäderstadt Budapest.” Mierka Alfréd előadása. **Majd:** Rácz József cigányzenekara.

Szombat 12

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonhangverseny. **9.45:** Hírek. **10:** „A murányi Vénusz.” (Felolvasás.) **Utána:** Gramofonlemez. **10.45:** Hírek a jamboreeről. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Az Államrendőrség Zenekara; szórakoztató zene. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Moór Julia énekel és Sándor János hegedül. Zongorán kíséri Csathó Andor és Polgár Tibor. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **3:** Üzenetek a cserkészszárból. **4:** A rádióélet meseórája. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Bura Károly cigányzenekara. **6.15:** „A nyaralás édes örömei”. Undy Imre előadása. **6.45:** Székesfővárosi Zenekar; operáriák. **8:** Helyszíni közvetítés a cserkészszárból. Térzene. **8.45:** Időjelzés, hírek. **9:** Gramofonlemez. Közben **10.10:** Időjárásjelentés. **11.15:** Egy magyar anya különböző nyelveken üdvözlí a külföldi cserkészszülőket. **11.30:** A távol külföldről érkezett cserkész rádióüzenetei a jamboreeről.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, augusztus hó 6-án, délután 3—3.45: Gramofonlemez.

SZOMBAT, augusztus hó 12-én, este 6.45: A hét eseményei.